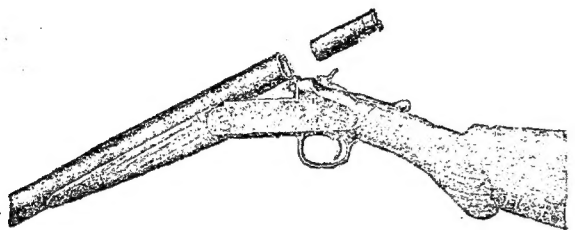

ఆంధ్రమైసన్

VOL. 2. } చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ నవంబరు నెల 12 వ తేది శుక్రవారము } No 191
 సంపుటము. ౨. } రాజ స నా మ స ం వ త్ప ర క్తా ర్తీ క శు ధ్ధ పంచమి గి. } సంచిక ౧౯౧

తుపాకులు! తుపాకులు!!

తుపాకులు, రివోల్వర్లు, తోటాలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అడ్రసుకు వ్రాసి తెప్పించుకొన వచ్చును.

యస్. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో,
 12, పాపన్న బ్రాడ్రే, మదరాసు.

ఆనంద గ్రంథమాల
 శ్రీమదమరసింహకృత
 నామలింగానుశాసనము

ఆంధ్ర ఆంగ్లేయ పర్యాయపద సహితము చిన్న పైజు మేలైన కాగితములు. మంచి అట్ట బైండు నల్లవేయివారికి అత్యంతోపయోగము.
 నెల 0-8-0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆన్ డ్ కో.
 ఆనంద ముద్రాలయాధికారులు,
 మదరాసు.

Amrutanjan

Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి నెల 0-8-0.
 తలనొప్పులమాన్పును, వాయువుబోట్ల పోగొట్టును పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పొట్లపోగొట్టును వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు.

ప్రతిఘటించుండదగిన చొకయైన వైద్యసహాయము సువాసన గలిగియుండును.

అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.
 1, తంబు శెట్టిపేడి మదరాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినవి. డిసెంబరు నెల 31 వ తేది తొలుత నొకసారిగ నాడుగు రూపముల విలువగల మామండల గొనువారలకు క్యాలండరు దుచితముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై: అణాచీటిని పంపవలయును.
 ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము	పండ్ల పొడి	మోహినీ తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-4-0.	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

కా యాధ్యమువలన క్యాలండరులు కొద్ది ప్రతులు ముద్రించబడుచున్నవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన యాకా భంగము గలది.

వనోపధి సారసపరిల్లా

ఇది జేహానుసంబంధము కెత్తురుగడ్డలను మరియు గకల చర్మరొగములను బాగుజేయును. కీళ్లనొట్టు, పాతవాయువునొట్టు, నీరసనట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినికలిగించును. నాడితంత్రులకు పుష్టిని కలిగించును. కెత్తురు కుద్దికొడి వృద్ధిజేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

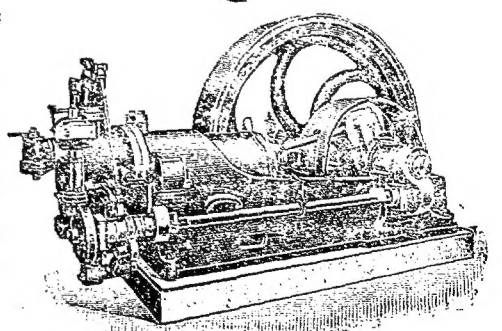
ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా కల రూ 1-4-0.

కుష్ఠాకుమందు:- ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుజేసి రొగమును కుదుర్చును. భారతవధువల్లిత్రాగుటకు మందు) నాగల్లితైలము వైపుతకు మందు. ఈరెండుకలిపి నెలరోజులకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

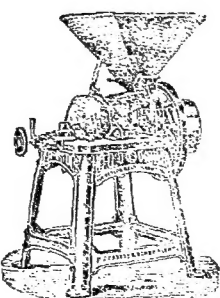
ప్రొవైడరు:- వి. డి. సావంత్, ౧౪౪, పనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.
 Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.

బేట్సు క్రూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, పెట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్కిలి ప్రసిద్ధి కెందిన ఈ ఇంజనులు నవీన యంత్రములతో అమర్చబడి యెట్టి నూనెతోనయినను అతి తృప్తికరముగా పనిచేయు చుండుటవల్ల వేనవేలా ప్రపంచమంతటను విక్రయించబడుచున్నవి. మానెఖర్చు అతిస్వల్పము. వీనిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా జీతగాదు అక్కర లేకయే కృతసాయదాత చాలచోట్ల పనిచేయుచున్నార వీనిని నడుపుట అతి సులభము. నెలలు అతి సరసము. 2½ మొదలు 55 గుత్తుముల పవరువరకు నాటియాకత్తు స్పేరు సామానుల సహాయమును సిద్ధముగా నుంచబడును.

గ్యాసు ఇంజను.

సిండిచేయ యంత్రము.

కృతసాయములకు సులభముగా నీరు స్రవ్వబాటు చేయగలిగినటువంటి అన్ని రకములపంపులు ప్రత్యయంత్రములు, బియ్యపు యంత్రములు, నూనెచేయ యంత్రములు, సిండిచేయ యంత్రములు వాలర్లు, వాట్ల చిల్లరసామానులు, తెల్లింగులు, చెక్రములు, వేరింగులు, పాస్టింగులు సిలెండరు అయిఉన్న, వగయిరా యంత్రా నాణ్యమయినవి సరసమయిన ధరలకు అర్జరుయ్యచిన వెంటనే స్లయిచేయబడును. యేవిధములయిన ప్యాక్టరీలాగాని కంట్రాక్టుచేసిన కట్టిఇవ్వబడును.

సోల్ ఏజంట్లు:-

డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో,
 ఇంజనీర్లు,

బ్రాంచి బెజవాడ.

20 సి. సెకండు లైను బిచ్, మదరాసు.

వృత్తాంత లేఖలు

బంగోలువార్తలు.
(స్వకీయ విశేషములయొద్దనుండి)
కాలమాసము

నవంబరు 7:—నిన్నటిదినము నూతనవర్షము లేదు. పగలంతయు గాలి తీవ్రముగా వీచింది. ఆత్మీయము రాత్రి యొంటిగంటకు ఆగింది. వర్షము సయితము కురిసినది. గాలి కలన, బంగోలులోని వృక్షము లనేకములు నేల పూలినవి.

ఒక ఆత్మీయవార్త.

కొద్దిదినముల క్రిందట ఒక వైశ్యకుటుంబము, ఆక స్వామిగా ఉన్నవారి బావిలో పడి యాత్మహత్య చేసికొని నది. ఈమె ఇలింద్రవారికిదలట. వాలుగుదినములక్రిందటనే గర్భాధానమైనది. ఈమెహత్యకు కారణ మింతవరకు తెలియలేదు.

బెజవాడవార్తలు.

(ఒకవిశేషములయొద్దనుండి)

౧౧౧౮-౧౧౧౯ - పట్టణపరిపాలన-మొట్టమొదట.

నవంబరు ౮:—మొట్టమొదట ప్రభుత్వప్రాయము లక్ష్యము చేయక పెట్టబయ్యనని ప్రభుత్వమువారి కార్యదర్శిగా కొనసాగిన యభిప్రాయము వింతక నున్నది. దాదాపు పది సంవత్సరముల క్రిందట ఆఫ్ఘానిజన్ సంగతిని బట్టి కొన్ని లక్షలగాళ్లను ప్రతిదినము కావలయునని మనింపు చేసిరి. ఫ్యాక్టరీలకు నష్టముచేయు వలసి నట్టియు ప్రతిదినము వేలవ వేలు ప్రయాణికులు ఇచ్చట దిగి ఉపయోగించునట్టియు, గొట్టములకు బెజ్జములుపడి తద్వారాకారి పోవుచున్నట్టియు, నీరుకుకూడ బెజ్జ వాడపట్టినవానియు ఉపయోగించు చున్నటులే ప్రభుత్వము వా కభిప్రాయపడుచున్నార. ఆఫ్ఘాను ఒకకొద్దమత్రమే ఉండెడిది. ఇప్పుడు ఆఫ్ఘానుగ మూడుకొద్దలు వైన బడినది. వ్యాజ్యములు పెచ్చినవి. ఈవ్యాజ్యములకు నచ్చువారందరు ఉపయోగించెడి నీరుకూడ బెజ్జవాడపారులు ఖర్చుచేయుచున్నటులే ఎంచుకుచున్నది. వ్యాపారము మాత్రమే కొలది సంవత్సరములలోనే అనేకరెట్లుపెచ్చుగ వ్యాపారమునం దభివృద్ధి క్షిప్తిచున్నదని సముకల్పేతరు ఫాదరింగ్ హంగారు అభిప్రాయించుచున్నార గదా. వ్యాపారము వృద్ధి యగుటవలన ధాన్యపుండ్లను ఈ ద్వేషి ఎద్దులను వ్యాపారము చేయు చున్నవారలను వేలవవేలు ఈపట్టణమునకు వచ్చి నీటిని ఉపయోగించుచున్నార గదా వీరు ఖర్చుచేయు నీరుకూడ బెజ్జవాడ పారులు వ్యయముచేయుచున్నారనుట ఏటి వ్యా యము. ఈ సంగతుల నన్నిటిని దీర్ఘాటి కానిటర్ ఇంజనీయరు దాదాభాయి గారిగో మాయూరి ప్రముఖులు మంచి చేసియున్నారు. గడన్నరు గారు చేసేసే నప్పుడు వెదకుత్త రములలో వీరులలో బల్లలు కట్టి వారు. తరుగుగ ప్రభుత్వము వారికి అర్జీలనుపుకొనుచున్నారు. పట్టణముయొక్క వేడిమి గూర్చి యాలోచించుమేర ౧౧ గ్యాలులను కాదు. ౧౧౦ గ్యాలులను వైతము ఇచ్చటి వేడిమిని పోగొట్టబాలవు. ౧౧ గ్యాలులను మాట వురాతకాలమునాటి మాట గాని ఈ సన సంఖ్య అభివృద్ధియైన దానిబట్టి లెక్కచూచితమేర మనిషికి 3 గ్యాలులను కూడ పడుటలేదని స్పష్టము కాగలదు. ఇట్టి సందర్భములలో ప్రభుత్వప్రాయమును లక్ష్యముచేయకపోవుట కడు కోరనియ్యదు. మాయూరి ప్రముఖులు మునుపటికంటె అనేకరెట్లు అధికముగ పాటుపడి ఈమొట్టమొదటి తీసివేయించుటలో విఫలమౌరగలరైనను, నీరు కొంచెము పెచ్చుగ ఇచ్చుటలోను, ఎక్కువగా వాడుకొను నీటికి తక్కువ సామ్యము పుచ్చుకొనుటలోను ప్రయత్నముచేసి తమ విధాతక కృత్యమును నెరవేర్చుకొనెదరుగార.

కోడ్లు.

గత సంవత్సరములలో బడ్జెటు సామ్య సంవత్సరము నకు ఇవదదివేల మాత్రమే యెగురు ౧౧ వేలకంటె ఎక్కువ సామ్య ఖర్చు పెట్టబడియుండలేదు. ఈ విధముగ గతించిన ఐదు సంవత్సరములలోను ఇవదదియెడల రూపాయలు కోడ్ల కై ఖర్చు పెట్టబడిన సామ్య ఖర్చు పెట్టబడియుండలేదు. కోడ్ల మరమ్మతులు అవసరములేక ఖర్చు పెట్టబడియుండలేదా? యని యాలోచించితూ అది యబద్ధము. ఏలనగా బడ్జెటుసామ్య కంటె ఈ సంవత్సరము పదివేల రూపాయలు అధికముగా ముచ్చెరువై దినవహి వెంకట హనుమంతరావు పంతులుగారు వెచ్చించి ఇంకను ఈ ప్రకారమే రాబోవు వాలుగు సంవత్సరములు ఖర్చు పెట్టబడినగాని కోడ్లు ఒకమాదిరి నీటికి రాజాల పని వాల్చుచున్నారు. సముకల్పేతరు, జిల్లా కలెక్టరుగారు

ప్రభుత్వమువారుకూడ ఈ సంవత్సరము జరిగిన కోడ్లపనికి సంతసింది ఈ ప్రకారమే ముందుకూడ జరుగవలసి యుండు నని యభిప్రాయపడినారు. నిజముగ విచారించితమేర ఈ విషయమును ముచ్చెరువై గారు చేసినవి క్లాపూపాత్రముగ నున్నది. వీరి యూహల వాచరణలో పెట్టుటకు ఇంకను రెండుమూడు సంవత్సరములైనను కనీసము పట్టుకు. కోడ్లవిషయములో హనుమంతరావు పంతులుగారు రూపాయలను రాళ్లపాలు చేయుచున్నారని కొందరు చేయుచున్న గందరగోళము సహేతుకముగ లేదని ఇకనైనను వారు గ్రహించుకొనెదరుగాక! పట్టణముయొక్క అభివృద్ధికై పట్టుల మూలమున పానులవద్ద వసూలుచేసి బ్యాంకులో కొన్ని వేలు నడ్డికి వేసితిమనియు, మ్యూనిసిపాలిటీకి డబ్బు కొదవలేదనియు చెప్పటకంటె ప్రజల వద్ద కనుకాపించిన సామ్యము ప్రజల అభివృద్ధికిని పట్టణము యొక్క అందమునకును వెచ్చించుట బుద్ధిచుంతుని లక్షణము. అట్లు కొదవకు కేవలము వెట్టికనము.

విద్యాభివృద్ధి.

కోడ్ల విషయమున అంతపెచ్చు అభివృద్ధిని కనుపరచి మా మ్యూనిసిపల్ కమిషనరుగారు విద్యావిషయమున పని చేయలేకపోవుట కడు విచారకరము దాదాపు 16 వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టబడక నిలిచియున్నవి. బక్సింగుహం పేటలో న్యాయమును సరియైన స్థలము వొరకలేదనుట హాస్యాస్పదము. ప్రెయిసింగు టీచర్లు వొరకనుచే డబ్బులుగుటు కూడ అట్టిదే. ఇతరులచే నడువబడు రాత్రి పాఠశాలలు, పగటి పాఠశాలలు కేవలము ఉదారవంతు లొసంగెడు చందాల వలన కడుపునొండక ఉపవాసములు చేయుచుండగా, వీనికి గ్రాంటులియ్యక డబ్బును నిజరచేయుట కోరనియ్యదు ఈ విషయమున ముందుసంవత్సరము అభివృద్ధి చూపుటకై కవున్నిలువారు ప్రార్థితులు.

వికవత్సము.

కవున్నిలవరును, చైత్రమకేతును గలిగిన వికవత్సము క్లాపూపాత్రము. ఎవరికి తగినపని వారికి ఇచ్చి వాయభిప్రాయముల ప్రకారము పనినెరవేర్చుచు రాత్రివిగళ్లు పట్టణము యొక్క అభివృద్ధికై పాటుపడిన చైత్రమకే దినవహి వెంకట హనుమంతరావు పంతులుగారు వందనీయులు వీరిటరం ఈ నెల వాల్లనతేదీలో పూర్తియయ్యెను. వీరు కొండెగని పట్టణము యొక్కకోడ్లు, ఆరోగ్యము త్వరతోఅభివృద్ధికి రాజులవరయు పట్టణముయొక్క అభివృద్ధికై తమకాలములంతయు వియోగించుచున్నారనియు గనుకవీరినే మరీమూడు సంవత్సరములు చైత్రమకే వియమించనలయు నయ్యు రిత్తెరు తహశీలుదార్లు భూస్వాములు వైకౌర్లునకీర్తి టీచర్లు, గాగ్లయేట్లు వర్తకులు దాదాపు వాలుగువందలమంది ప తకములుచేసి ప్రభుత్వమువారికి అర్జీలనుపియున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ పాత్రమును సంగీకరించి హనుమంతరావుపంతులుగారిని చైత్రమకే వియమించు రని కోరుచున్నారు.

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరిత్రములు చక్కని శైలిలో వర్ణించబడినవి. వారి చిత్రపటములు కూడ గలవు ఇట్టి గ్రంథ మిదియే కాంధ్రమున ముద్రియెట్టి లేదు. టెల రేషను టైపు 0-12-0 కాలికో టైపు 1-0-0 శ్రీ కృష్ణ దేవరాయని చిత్రపట ముచితము. వలయువారు:— శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, 7, కంబుకెట్టిపేడి, మదరాసు.

ప్రకటన.

మ|| రా|| రాజశ్రీ శ్రీమంతు రాజా ఏర్లగడ్డ అంకిసిద్ధుప్రసాద్ బహదరు బి. ఏ. కుమారరాజా ఆఫ్ చల్లపల్లి గారు దేవరకోట కరగణా రహితులకు తెలియపరచే దేమనగా:—

1904 సంవత్సరం రెండవనెంబరు అవిభాజ్యపు ఎస్టేట్లఆర్డరు, పిదపూలులో చేర్చబడియున్న దేవరకోట జమీందారి ప్రస్తుతపు అనుభవదార్లు అయిన మాతృండిగారగు మ|| రా|| రాజశ్రీ శ్రీమంతు రాజా ఏర్లగడ్డ మల్లికార్జున ప్రసాదనాయుడు బహదరు జమీన్ దారు గారు మాయందలి ద్వేషముచేత మాకున్న, ఎస్టేటుకున్న, నష్టము కలుగులాగున, వైన వుదహరించిన ఆర్డరుని నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగాను, అనవసరముగాను, సదరు జమీన్లో చేరిన స్వంత కముతము (ప్రయత్నము) భూములకు నజరానాలు పుచ్చుకుని వాట్లయందు రహితులకు జిరాయితి హక్కులు కలుగచేయుడము, మామూలుగా సదరుకముతపు భూములమీదను వచ్చుచున్న ఆదాయముకంటె చాలాతక్కువ రేట్లతోను, విరుద్ధపు షరతులతోను, పట్టాలు యివ్వడము మొదలగు ఏర్పాట్లు జరిగించినట్లున్ను ముందున్ను అదే ప్రకారము జరిగించబోవు చున్నట్లున్ను మాకు తెలియవచ్చినది.

శాస్త్రవిరుద్ధముగా మాతృండితో ఆలాటి వడంబడికలు యిదివఱకు చేసుకున్న, ముందుచేసుకొన పోయ్యేవారు మాకున్న, ఎస్టేటుకున్న, కలిగేనష్టముకు వారు నష్టపడవలసినవారే కాని ఆ యేర్పాట్లు ఏ విధముగాను మమ్మునుగాని, ఎస్టేటునుగాని, బాధించజాలవనిన్ని, అట్టి వాడైన సంగతిసందర్భములనుబట్టి లాప్రకారము చర్యలు జరుపబడుననిన్ని యిందు మూలముగా తెలియపరచడ మైనది.

గోవిందబాగ్ } శ్రీ-రా-ఏ. అంకిసిద్ధు,
బచ్చపేట, బందరు } ప్రసాద్ బహదర్.
8-11-15.

మహామహాపాధ్యాయ బ్రహ్మ శ్రీ కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలాసమునకు ప్రాసీకొనవలెను.

- 1 విశ్వేశ్వరీయము ౨-౦-౦
- 2 కొక్కొండ మాహాత్మ్యము ౦-౧౨-౦
- 3 సింహచల యాత్ర ౦-౪-౦
- 4 గోదావరి వర్ణనము ౦-౪-౦
- 5 నియోగి దీక్షితచరిత్రము ౦-౮-౦
- 6 నరకాసురవిజయ వ్యాసాగమ ౦-౮-౦

పోస్తుఖర్చులు ప్రత్యేకము
కొక్కొండ కుమారనరసింహం,
రాజమహేంద్రవరము

కొత్త రీతిని అనుసరించి చేయబడినది. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు

ఏ స్త్రీలకు తమ శృంగారము మందరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుటమానని నెన, బహుళా దొరకడు నూనెలనువాడకూడదు. ఎంచుకొనిన శృంగారము ల్లు రాలిపోవుచున్నవో అది తెలియనిమాదిరి తయారుచేయుచున్నార. ఈసంగతి స్త్రీలు అలోచించవలయును. ఈ కామినియానూనె మూలకలనుండి నూతన సంకోధనప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె శృంగారములను పురుగులను నశింపజేయును. దాని వలన శృంగారము రాలక తిరిగి వెరుగుచుండును. ఈనూనె శృంగారముల పట్టుకలె నున్న గ చేసి మెదడును చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక కరహావమైయున్నది. ఊరుపేరు తెలియని యెటువంటి పల్లెటూరివానికిగూడ కామినియానెలము తెలిసియేయున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కఁడునులేదు. అది శృంగారములకు నిగనికలాడునట్టి సహజమున నల్లమెఱుంగు కలిగించి కరమునకు చువపుట్టింది మెదటికి కొత్తసాంపుసార్ని మిక్కిలి ఇంపము నువాసనమిక్కుటముగా గలిగియుండును. ఇదిఅన్నిటికంటె ఎక్కువచుగుంటుబట్టి మైశూరునందు ఒక బంగారువతకమును, అలహాబాదు కన్దుప్రదర్శనమున ఒకయోగ్యతా శైలికయు సొంగియున్నాడు. మతియు మేముకోరకనే వెంకట యోగ్యతాసామ్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినియానెలముయొక్క గుణమును పరీక్షించుటక అరణాస్తాంపు ముప్పయ్యెడల ఒకసారికి ఉపయోగించవలసినమాత్రముగలఒకబాడ్డి నెలము ఇనానుగా పంపబడును. టెల సీసా 1-కి రూ 1-0-0 మూడుసీసాలకు 2-10-0 వి. పి. ఖర్చులు వేరు. (ప్రతి చిల్లరదుకాణములలో దొరకును.) సోల్ ఏజెంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 153 జూమాయసీదు, బొంబాయి. మద్రాసు ఏజెంట్:— శ్రీమంతు పురుషోత్తమ మూర్తి కెం29, వైశాఖబాగ్ కోడ్ కులంగడిపూపము, మద్రాస్

ఆంధ్ర పటాలము.

ప్రస్తుతపు ఆంధ్రోద్యమము.

(ఆంధ్రలేఖి నెంటు ఐ. ఎమ్. ఎస్. గారు.)

పంజాబుదేశములో కోజుకు ఘోషానందమును మారుచున్నప్పుడు యువజనులను చూడవలసివచ్చును. ఘోషానందమును మేడికల్ ఆఫీసరువద్దకు పంపుచున్నాడు. ఈ తీరుగా యుద్ధము ఆరంభమైనదానిగా జూగుచున్నది. సిక్కులు, ముస్లిములు, రాజపుత్రులు, పశ్చిమ, బాటులు, దోగ్రిలు, యుద్ధమును ఆరంభించిన బాటులన్నియు, తమ గౌరవమును, రక్షణను, రాజభక్తిని ప్రతిపదించు విశేషము చేయుచున్నారు. మన ఆంధ్రదేశములో ఈవిధముగా డ్రాగ్రీటులను చూచుచున్నాము. కన్నులు, తెలుగులు, బలిజులు, రెడ్లు, ముస్లిములు, మరి బలాధ్యులగు నితరజాతుల వారందఱును ఆసక్తితో తమ డ్రాగ్రాభిమానమును, పౌరుషమును, తరతరములనుండి వన్నెకెక్కిన తమ ప్రఖ్యాతిని ఎన్నడును విశేషించెదగా, ఎన్నడును యాంధ్రులు కార్యకూరులనిపించెదగా! అని యుద్ధము యాచుచున్నాము. కాని ఆజీమితిలేమో, ఒక్క చార్లెస్ట్రీకగాని, నాయకుడుగాని, సభగాని, విద్యార్థులుగాని ఈ సంకల్పము తలపెట్టలేదు! ఈనాడు జరుగుచున్న విశ్వవిలయరూప బహుమహారణమును చేతకొనిన సేవించినజాతులకేగాని మూలసూత్రముండి గంభీరవాక్యములను బట్టి, ఆంధ్రోద్యమమును గురించి కథలలో పండిల్లు ఎగిరిపోవునట్లు వాగ్జ్యంభణమును చూపించిన మూలకంబు, ఏ మాత్రమును గతులను మన సర్కారు వారు గాని మరియెవర వాగ్దశములు గాని కల్పించరు. ఆంధ్రులందఱు నడుము కట్టుకొని ఒకపూర్తియగు పటాలమును ఏర్పరిచి, దీనికి తగిన సామగ్రిలతో సమతము నుగ రాజప్రతినిధిగారికి "ఆంధ్ర పటాలము"ను మన రాజభక్తికి, దేశసేవాశక్తికి, ఆత్మగౌరవ స్థాపకారక నిత్యసమగ ప్రదర్శించితిమేని, ఎంత కుభూచకమో, ఎంత ప్రాముఖ్య కారణమో బుద్ధిమంతులను విశేషముగా నుచు మనయాంధ్రోద్యమాభిమానులు ఆలోచించెదరు గాక!! ఇందు ప్రస్తుతపు ఆంధ్రోద్యమము. ఈ యుద్ధమును చిల్లర జగదాలకై గాదు, వాచా లక్ష్మియునకై గాదు తమిళులకు కంటకాస్తుదముకాదు. కొందఱు ఆంధ్రులు వద్దకి కొందఱు కావలెనని కలహము చేయుటకు ఏర్పడినట్టి కాదు. గంజామువారు దీనికి కాదనరు. నెల్లూరు వారు దీనివలన భీతిపొందరు. బళ్లారివారు దీనికి విముఖులు గారు. శ్రీకృష్ణదేవరాయల రాజధాని సాయాప్రసాద గున్న బళ్లారి అనంతపురం జిల్లాలవాడు ఎట్లు సహాయోద్యమమును నిరసించగలడు. రెడ్డిరాజులకు పుట్టి నిల్లగు కర్నూలు కడప నెల్లూరు మండలములు ఎట్లుదీని ఉపేక్షించగలవు? కమ్మరాజ్యమునకు ఆగ్రహమైన కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలవా రేల దీని ఆశ్చర్యమందలకు సంద్రులుతో ఆమోదించరు? రాజరాజనరేంద్రుని ఖిచ్చువట్టిన మన రాజును హేంద్రవరముగల గోదావరి మండలమువారు ఏల దీని ఖిచ్చు హింపరు? "బాట్టిలి బెట్టిలి" యని పేరొందిన తాండ్ర సామయ్య రణతాండవం బాడి వెలమరాజు శౌర్యంబు వెల్లడించిన విశాఖపట్టణము గంజాము జిల్లాలవా రేతిన దీని వశ్యతను గలరు?

చెన్న రాజధానిలో సగము ఆంధ్రదేశము 11 జిల్లాల విద్యార్థులు, యాదావంతులు, భవంతులు, వేసాదార్థ్యవంతులు ఒక్క యాంధ్ర పటాలమును సర్వాంగసహితముగా నమకూర్చులేరా? కలరు. ఒక్కటిగాను. 11 పటాలములను చేర్చగలరు. పటాలమునకు ఘోషానందమును సహజమోదము, 15 మంది చక్రవర్తి గారి కమిషను పొందిన తెల్ల యుద్ధోగ్యులు, రమారమి ఇరువది మంది హేంద్రుల సర్దార్లు ఉండవలెక. ఇది వేల యుద్ధములతో ఈ వైరుధ్యము కావలసి యున్నది కాని వచ్చును. ఆంధ్ర మండలములలో ఆనే వర్ణములనుండి మన సర్కారు వారివలన పింఛరు తిరుమండి పర్వత ఆశ్రమము గలరు. వీరిలో కొందఱు మన నూతన వైరుధ్యము చక్కగా యుద్ధ సీత్యమును నిష్ఠాయందు తయారు చేయుగలరు. కనుక ఆంధ్రోద్యమాభిమానులారా! మేల్కొని, దీక్షతో ఈ పనిని ఆరంభింపుడు. త్వరపడుడు, అలసించితి మిడు, బహుశః శత వర్షములకైనను రానటురంటితిరుగు మిగిలిపోవును. ఆలస్యాదమృతము విషం భవితే అని పూర్వోక్తి గలదు

మళయాళము అడవారియాలవనల భూములను మని మనము పరిహారము చేయుచుందుము. కన్నులు తెరచి చూచుడు. ఈ మళయాళపు వాసులు ఒక పటాలమును చేర్చువారు. దీని కోర్కూమలుగు శంకరనాయకు గారికి మొన్నగదా

మన రాజ్య హేంద్రవరపు ఆంధ్ర వాయుకులు ఆంధ్రదేశ ప్రతిభనుగా నొక సంవత్సర విజ్ఞాపనమును విశేషించిరి. తమ జాతివారు మళయాళోద్యమమునకి గడచిన తేదయే ఒక పటాలమును చేర్చి నాగు 10 జిల్లాల ఆంధ్రులు మారు సందర్శనములనుండి వెలుగు వారల, పత్రికల, ఉత్సాహముల మూలముగ ఆంధ్రోద్యమముని గోలపెట్టుచున్నారు గా, ఒక్కపటాల మైనను చేర్చి కార్యకూరత్వమును కనుబరచగలరా? ఇది శ్రీ గానరుగాను తమయూవకులను ఆలోచించి విస్మయపండియుండు గనటము సరియములేక దేఖి యులారా! ఈ యుద్ధమును తగినంత సహాయము చేసి సర్కారువారి గౌరవమునకు పాత్రులై మాయభిమానులను కీర్తింతుముగ జేయుదు రని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆంధ్ర విద్యార్థి మహాసభ.

ఒంగోలువారి యుత్సాహము.

[నానాయకము, కేశవాచార్యులు గారు]

నాలుగయిన ముసలనుండి తెలుగు జిల్లాలలోని యాంధ్రవిద్యార్థులను, ఒక నూతనోద్యమము కలవర పెట్టుచున్నది. ఆ యుద్ధమును, ఆంధ్రవిద్యార్థుల మహాసభాశక్తియును ప్రతిపాదించుటకు నేను చెప్పవలయునా? ప్రపంచమున, రాజమహేంద్రవరము కళాశాల విద్యార్థులు అడవి బాపిగాజు తేవులకై వెంకటేశ్వరావు, గుడిపాటి సూర్యవారా యణగార్లు ఆంధ్రవిద్యార్థులను ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభాశక్తి కలిపి గూర్చి ప్రబోధించిరి. ఈ ప్రబోధమునకు, ఆంధ్రదేశములోని వాసులకు యుద్ధముండి ఈ, విద్యార్థుల యుద్ధముండి యుద్ధవిద్యార్థుల యుద్ధముండి జవాబులు వచ్చువి. ఆ శక్తి సలములయందు సభలు జరిగినవి. రాజోవుసందర్శనము కాకినాడలో ఆంధ్రోద్యమోద్యమోద్యమో విద్యార్థి మహాసభ జనరలు కలసి కల్పయింపబడినది.

ఈకలవరము ఒంగోలుపురములో సముతము పూర్వము ఎ. వి. యం. హైస్కూలులో జరిగి ప్రకృతము రాజమహేంద్రవరములో జరపుచున్న మునుముపాటి మామయంత రాయకవి, ఎమ్. వేంకటరామయ్య శ్రీ గార్లవే ప్రజాకపెట్టి బడినది. అప్పటినుండియు, యాంధ్రోద్యమోద్యమో "ఆంధ్రోద్యమోద్యమోద్యమో" అని పేరొకసంఘమును, ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ కనుబంధముగా నెలకొల్పి విశాఖపట్టణములో కొట్టిపాటుచుండురావు పంతులు గారు ఉడికింట్లు సాంఘిక సేవ చేయి కల్పయింపుకొనిరి. ఈసంఘము వారు గతమామన నొక గొప్పసభ చేసి, ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ ఆత్మశక్తిక మని తీర్మానించుకొనిరి. ఈసంఘకార్యవర్గము ఎం. వి. ఎన్. శర్మ గారు. వీరు మామయంతరావు పంతులుగారి యాదర్శములకై తమ వృద్ధయువకుల ముందుకొని సాంఘిక సేవచేయుటకు మొదలిడిరి. ఆంధ్రోద్యమోద్యమోద్యమో తమ యామోదమును మాత్రము, ఆంధ్రోద్యమోద్యమో, సుంటూరు నెల్లూరుమండలములవలెను, ఒకపట్టుగా నుండుటకు నిశ్చయించుకొని యున్నారు. వీరు ఈ యుద్ధమును, పూర్తిగా అభ్యసించుటకు ఈసంఘ కార్య విద్యార్థులనువేరి, మొన్న

కొన్ని గ్రామములకు పట్టి యున్నాడు. మండల పేటలో చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహులు గారియొద్ద ఈ యుద్ధమును గురించి నేర్చుకొనిరి. ఇంకను కొందఱు వీరివలెనే, కొంతసాంఘిక సేవ నేయ నిశ్చయించుకొనిరి.

మొన్న ఈ విద్యార్థి మహాసభను గూర్చి హైస్కూలులోని విద్యార్థులందఱికిని విశేషమునుటకును రాజోవుసభకు, ఒక ప్రతిఘటిని ఎక్కుకొనుటకును ఈనెల 3 & 6 తేదీనొక గొప్పసభ హైస్కూలు భవనములో జరిగినది. ఆసభకు వ్యాపకములు, సాంఘిక సేవారాములు, అగుకొండపి రామకృష్ణరావు పంతులు వి. వి. గారు అధ్యక్షుల వహించిరి. ప్రభుత్వమున హైస్కూలు విద్యార్థి యన్, జనార్దనగారు రామప్రసాదు నుబ్బారావుగారి దేశోద్యమములకు దైవప్రసంగా జరిగిరి. అంత ఎం. వి. ఎన్. శర్మగారు, ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ పుట్టుపూర్వోత్తరములకు, విద్యార్థులు చేయవలసిన దేశసేవ గురించి ముఖ్యపండిరి. కాంతినికేరములోని, విద్యార్థులు, గురుకుల విద్యార్థులనుమోని బ్రహ్మచారులు చేయ సాంఘిక సేవకు గురించికావ మిగుల చక్కగా విశదపరచిరి. విద్యార్థి సభ, ఎప్పుటి సభలకు లె మూడుదినముల ముచ్చటగా కాక, సందర్శనపర్యంతము సాంఘిక, సేవసేవి విద్యార్థులు చాటుకులుగాక, కార్యకూరు లని ఆంధ్రోద్యమోద్యమో ఎటుగుటకు నెలకొల్పబడినది సభ్యులకు చెప్పిరి. అంత విద్యార్థి మహాసభకు సమర్థ వయిన ప్రతినిధి నొకని ఎక్కుకొనుటకు ఎక్కుకలు జరిగినవి. నూలు యెనలు తరగతిలో చతువున్న అన్నవరపు శ్రీ గామలగారు, ఈ మహాసభకు విద్యార్థి పక్షమున కాకినాడకు, శ్రీమూర్తి, ఎం. వి. యన్. శర్మగారిని బంపి, బాగుగానుండునని యుపసాదించిరి ఇంకొక విద్యార్థి యాసభకు ప్రతినిధి గానుండుటకు ఇష్టపడువారిని లెమ్మనికొనుచు, వారికి నొకపమర్థుని ప్రతినిధిగా నమ్మకొనిన బాగుగానుండునని విద్యార్థులకు కోరిరి. దీనివలెను ఇష్టపడిరి. అగ్రాధిపతి గా సీసభకు ప్రతినిధులు గానుండుట కిష్టపడువారిని మామయంతుల వైకత్తుదని కోరిరి. అంత ఎం. వి. యన్. శర్మగారును, ఎం. కామేశ్వరరావుగారును లేచిరి. వీరిలో ఎం. వి. యన్. శర్మగారిని ఎమ్మకనుండి విద్యార్థుల కోరుకొని నందున, అగ్రాధిపతి పతిగాను, రాజోవుసభకు శర్మగారు ప్రతినిధిగా నుండుటకు తీర్మానించిరి.

అంత హిందూ సేకండరీ పాఠశాలలోని యుపాధ్యాయులు ఆక్కరాజు నరసింహారావు గారు, విద్యార్థి ధర్మములనుగుంచియు, జాతీయతీవలను గురించియు, సాంఘిక సేవను గురించియు, సభ్యుల నానందపఠమును, గంభీరవాక్యము మొనరిరి. అంత అగ్రాధిపతి పంతులు రామకృష్ణరావు గారు, ఆంధ్రోద్యమోద్యమో మహాసభ యుద్ధోద్యమము గురించి విమర్శించుచు సభాసాధకులు యుద్ధోద్యమము మంచి పని చెప్పిరి. దేశోద్యమోద్యమో గురించియు, శ్రీరమేశ్వరుల గురించియు, బాగుగా జెప్పియుగించిరి. అటుతరువాత విద్యార్థులపక్షమున, ప్రతినిధి యగు ఎం. వి. యన్. శర్మ గారు, అగ్రాధిపతి పతిగారికిని, ఉత్సాహములకు ఆక్కరాజు నరసింహారావు గారికిని, వందనములొసంగిరి. సభ ముగిసెను.

నలులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాదరు

యనుష్యులకు సాధనము దోమలు, చిరులు, చిమలలు, దినులు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధల నుండి తొలగింపబడుచును

ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పడిన జవాను వారిచే నమూనా చేయబడినది.

నల్లలు, చిరులు, ఈగలు, చిమలలు మున్నగు క్రమము బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1-కి అ. 0.5-కి

కాటోలు వత్తులు

నోములను, ఈగలను నశింపజేయును వారదోలును

2+0 కిట్టులుగల. పెట్టె 1-కి అ. 12

మీ ఆగారవిద్యార్థులకు చేయును నవక బిడ్డయందు నల్లలును, దోమలును, పుస్తక పేటికలను చిమలలనుండి గాపాడును

వేగు, పైఫాయాడ్ మలేరియా కోగలు రాకండి కాటోలు నిమ్మ కాపాడు చుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన ముందే నేరరు. ఆనేక వక్రప్రదర్శనములయందు ఆనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బంగారు మాలన పొందిన వి. అజుమి అందు కంపెనీ, ఒకానొక, జపాన్ వారికి కృతజ్ఞులై బడినది. పాదరుపాటములు మాదిరియగుటకు గాను ఆర్థికాధిపతి సంకపంబుడును పట్టుకొనండి వాగ్దాములు తమ ఇరువారు పోట్లు, బట్టలు, విడిచిడిగా వాగ్దాచవలయును.

నోముల నశింపుట:— టి. వారలందు

16/286 వైసాబజారు మదరాసు

కర్ణశూలహరి

వెల సీసా 1 కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0
ఈ ద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవిచుండి
చీముకాదులు, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే
నయముగును 5, 6, గొట్టను చెవిలో పోసిన బాధ
వెంటనే తగ్గును. మూటముండదు.

అమృతాంజనండిపో, బొంబాయి అండ్ మదరాసు.

వాతావరణస్థితి

1915 సం॥ ౨వంబరు నెల 12వ తేది.

Table with 4 columns: (వర్షశుభం), కడచిన 24 గంటలలో, కడచిన 24 గంటలలో, కడచిన 24 గంటలలో. Rows include: గోపాలపురము, నాల్గేరు, కాకినాడ, బందరు, గుంటూరు, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడప, గాగపట్టణము, కొలంబో, తిరువనంతపురము, కొచ్చి, కల్లికోట, మంగళూరు, బొంబాయి, హైదరాబాదు, ఆనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, కడప, బెంగళూరు, కొడైకాణం, ఉదకమండలము, కోయంబట్టూరు, నెల్లూరు, నేలము, తిరువనాపల్లి, పుదుకోట, మధుర, తిరునల్వేలి.

ఉత్తరమును బంగారా భారమునకు గొట్టును నా
యు భారము మారలేదు. రాజధాని దక్షిణపు భాగమునందు
మాత్రము కొద్దిగా తగ్గి నున్నది. ఇందువలన ఋతువలనను
చాల మట్టుకు చక్కబడిన రాజధాని దక్షిణ (రాంతము
లందంతటను సాధారణముగ వర్షము కురిపించు వెళ్ళుచున్నది.
గాలి, స్థిరమైన ద్వీపముగా, పోయి వైశాల్యము ఆగ్నేయ ది
క్కుగాను చెప్పుతూ సుమద్రతీరమును వాయవ్య దిక్కుగాను
చీచుచున్నది. ఇందువలన వైశాల్య దిక్కున వాయువు క్షీణిం
చినదని మును దెలిసికొని వచ్చును. రాజధాని లండంతట
ను ఉష్ణము తగ్గియున్నది. దత్తపండులములో నుమారు 3 డి
గ్రీసులకు తగ్గినది. మధ్య ఉష్ణస్థితి సాధారణముగ కొన్ని
సమయములందు కొంచె మధికముగ నున్నది. చాల మట్టుకు రా
త్రి ఉష్ణస్థితివలననే మధ్య మోష్ణస్థితి అధికమగు చున్నది. అ
న్ని ప్రదేశములందును తేమ అధికముగా నున్నది ఉత్తరమున
మట్టుకు లేదు. దక్షిణమున దట్టుకుగ క్రమముగ నున్నది.
రాజధాని దక్షిణమున యింక కొన్ని కోణములకు నుం
యు సూచనలు గలవు

ఆర్. యల్. యల్. జోన్న,
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

బాల్యము వ్యవహారములు.

గ్రీనువారి తాటస్థము.

సర్వయా సాహాయ్యమునకు మిక్కిలిమందలి పరిష్కృతములు.
గ్రీనువారి తాటస్థమును మునుపటివలెను పరిష్కరించు
సహద్య మొనర్చి కలము. సెలవినకా తేక సెలవినకాను
సింధుకాళి ఈ సమద్యిగానుండే. ఈ సింధుకాళియొక్క
అగ్రస్థానమును గున్న సముద్యిజుట్టునునక సెలవినకాతేవు
అని పేరు. ఇది గ్రీనువారిని, (వర్తూరు) అనునదియొకటి ఈజుట్టు
లందును దక్షిణముగ వచ్చి సముద్యియున కలియుచున్నది. ఈనది
సర్వయా దేశమునందే ముగియుచును, ఏతేవ. భాగము ఆదేశ
ములోనే క్రమించుచున్నది సెలవినకానుండి బయలుదేరు
కొక యినుపదారి యీనదిని అనుసరించుచు నుత్తరముగా
సర్వయాగుండా పోయి, సర్వయా ముఖ్యపట్టణ మగు బల్లె
రు నగరమును చేరుచున్నది. ఈ యినుపదారి సర్వయారాజ్య
మునకు వెన్నెముకవంటిది. సర్వయాయొక్క జేయముగొడకు
ఈయినుపదారిని మరక్షితముగ నాపాడుట అవసరము. దీనికి
గల ముఖ్యపాదము బల్లెయును సహద్య లిచటకు అగని
దురమున నుండుటయే దీనిచేరువకు బల్లెయారాజ్య
భాగమునకు "స్ట్రీమిట్ట" అని పేరు. ఈ భాగమునందు పా
రుయందు "స్ట్రీమిట్ట" యను ఉపనదినిబట్టి దీనిపేరు గల్గినది.
బల్లెయును లీయు వన దిని నాటి కొలది మైదు పయి
ణము చేసినచో సెలవినకా బల్లెరుకు రయిలు మార్గము మిగ
బడి సర్వయాయొక జీవనాశమును బంధించిన వారగుచును.
ఇంతసర్వోత్కృష్ట మగు ఇనుపదారికి సెలవినకా తేవుజుట్టు
ణము అయ్యునుబట్టిగా నుండుటంజేసి, మన మిక్కిలిమం
దలికాదు రాబోవు నపాయమునంతను సరిగా పరిశీలించి, సర్వ
యాకు తప్పుక సహాయపడు సుదేశముతో తమ సయ్యుడలను
సెలవినకాతేవునకు బంప నుచుకట్టిరి.

గ్రీనువారి కలవరము.

సర్వయాకు సాహాయ్యార్థము బంపబోవు తమ సయ్యు
ములకు సెలవినకాకు చేకొన నిండవి గ్రీను పుష్కర్తము
వారిని మిక్కిలిమందలికా రక్షిరి. ఆ సమయమున వెలిజీలను
అను నీతిజ్ఞుడు గ్రీనుకును పుష్కరమునందలికా నుండెను. వెలిజీ
లానుని నుండి చివరకు దివరక వాచగ నెరిగి యుం
దురు. బాల్యము రాష్ట్రము సమస్త రాజవంతుల
మనసుల జేధింప మొదలిడినప్పటినుండియు వెలిజీలాను ఈ
సంస్థలములలో గ్రీనుదేశమునకు సామూజ్యపదవిని గడించె
మని యాలోచనలను జేయుచు నున్నాడు. తదాశ్రమము
నకు ఇప్పుడు మిక్కిలిమందలికా సాహాయ్యమున కొంత సదు
సాయ మొనరుడగునని తలచి, సర్వయా సాహాయ్యార్థపు
పేజుల సెలవినకాకు జేరుకొనటకు వెలిజీలాను ఇచ్చుకొనెను.
ఇదియే గ్రీను అసూయ్యవర్ణమునందు కలవరమునకు ఆరంభము.
గూనరిను అను నుటియొక రాజనీతిజ్ఞుడు మొదటినుండియు
వెలిజీలానునికి పుత్రికపుత్రులగు నుండుచున్నాడు. బల్లెయూ
జర్మను జుత్తును చేరువని స్పష్టమైన రాత్రి గూనరినును
పుష్కరమునందు "జియమిను" మున్నగు పుత్రికపుత్రులు
గాజునభల వెలిజీలానుని కార్యాళోచనములను కలెయుగా
విమర్శించిరి. జియమిను నీతిజ్ఞుడు, గూనరినుకుంటే బుద్ధిగాలి.
ఈతడు తాతలనాటి తంజెబుట్టు సంగతిసందర్భముల బాగుగ
కాతాచింత గల్గిన చతురుడు గూనరియును, జియమిను
యును కలవరపును వెలిజీలానుని స్థానము కుంపితమయ్యెను.
ఇందునజేతగ గ్రీనుదేశములోని యొన్నికలు అతిధియైనవి.
వెలిజీలాను నుజుచేత ప్రవాహితుడు; సర్వనవాదరణి యును.
అయినను ఇటీవల గ్రీనురాజ్యమునకు జేర్చబడిన బాప్త్యముల
నుండి వచ్చిన ప్రతిధులందఱును వెలిజీలానుని సేవగని
కారణముననే తేక గూనరిను పక్షమునారి పోరాత్మనాను
వలననే వెలిజీలాను కి ఎక్కువమైకొనెడు అయి. ఇట్టికంద
గృహములో వెలిజీలానుని యాలోచనలను సునామియును
సాకుట నున్ననామయ్యెను.

సర్వయాకి అంత్యసంజేతము.

ఆ సోదనవరమునాడు మధ్యాహ్నముననే బల్లెయూ
లో నుండు రహస్యాయనాది బల్లెయూను పుష్కర్తమునాదికి
రహస్యతరపుర అంత్య సంజేతమును అందజేసెను. ఈ సంజే
తముతో మన బ్రతిభూతాయనాదియు (ఫెందిరాయనాదియు
కూడ తమ యేకభావమును జను వెంటనే తెలియ జేసిరి.
బల్లెయూ లో గంటలలోగా సముక్తమగు జవాబు నీవని
చో రహస్యమును రసగును వ్యవహారములచేసినట్లులే తలంప
వచ్చునని యా సంజేతముయొక్క ముఖ్యాంశము.

సర్వయాగ్రీనువారి గల సంధి బాంధవ్యము.

బల్లెయూ యింకను జవాబును నియ్యక ము
నుచే మన మిక్కిలిమందలి వారకు ౪౦ X ౪౦ దర్శ
ములను గుర్తించి మంగళవారమునా నుదయమునకు తమ
వైశ్యములను సెలవినకాకుజేర్పిరి. ఆసాయంకాలమునక వెలిజీ
లానుకు తనమంత్రీవ్యయగు వదలుకొనెను నార్తబయలుబడి
ను. గ్రీనుదేశపురాజును జన్మము కైజరును భావమరుదులగుచును
అందచేత గ్రీనురాజు బల్లెయూపక్షపాతియై మున్నాడనికొంద
జుచున్నాడు. ఇట్టిలోలి గూఢాంగములగు నుండి మనవసరపు
దోహదలను వేసి యెరుకొనకపోయినచు, వెలిజీలానుని మంత్రీ
వ్యయను కోల్పోవుటచుత్తము గ్రీనురాజునకు నెలకూర్చి
మును దగనివని యిటువని ముంతున్నాడు. నిజమిట్టియును
చక్కగ బరిశీలించినచో, సర్వయాయొక గ్రీను చూపించవల
సిన సాహజూతి సాదరములకు స్వకృతపక్షగలవు. ఇంతకు బూ
ర్వమున 1912-1913 లో జరిగిన బాల్యము యజ్ఞధర్మవ్యవసాన
ముగా, సర్వయా యొక గ్రీనుదేశమున రక్షణపరితరణము
కొనుట అన్యోన్యమనెని గానించుకొనయ్యెను. ఇప్పుడు
బల్లెయూ సర్వయాపై నాపేజెనుచున్నపుడు గ్రీనుదేశము
సర్వయావెంతకు జేరినో నెలకూర్చు నపాజము గానుండి యుం
దును. పోని ప్రత్యక్షముగ సర్వయాక్రమమును పోసిన పోరక
పోయినను, సర్వయాకు నితరులుబంపు సాహాయ్యమునైనను
నిరాటంకముగ తన దేశముకుండా బోయియు గ్రీను
దేశమునకు కర్మక్రమయెన్నును. ఈవ్యామోక్షము అలా
చించియే మన మిక్కిలిమందలికా సాహాయ్యక సయ్యు
ములకు సెలవినకాకు బంపినారు.

గ్రీనువారి తాటస్థము.

ఈవ్యామోక్షము గ్రీనురాజునకేసన అంతరిగా ఆర
మయియు కాన్పించును. బల్లెయూనాడు దేశసయ్యములను
ఏకస్థముజేయ నారంభించిపుడు గ్రీనురాజునాడే తన సయ్య
సయ్యములను సమకూర్చు నియ్యకొనెను. అనగా బల్లెయూతో
గ్రీనుకు కౌశల్యమును సాహజూతి లేదనుమాట స్పష్టము
మిత్రమందలికాను అపేక్షించియు కూడబడియే. మిత్రమందలి
సయ్యములు సర్వయాతో పోరననుకట్టిన బల్లెయూను కో
ధించుకొనెను సెలవినకాకు జేరుకొనెనని. గ్రీనుకును మిక్కి
లిమం బంధువులను తప్పునానులకున నుండుటతో పోరాడుటకు
గాదు. ఎచటికోయుత్తమున దాన్యమునందలమోయి, య
చటి ఆస్తియునులను జన్మకలంక కార్యములకును పోయి
నాను ఈమార్గమును నుపయోగించుటచేరి, గ్రీనునాడు జేరు
మాటునుజేర్చుటకు నవకాశమును జేయవారి పుష్కరమునందు
అట్టి జుడెమాకులకు నుత్పాత్రియను చోటియొక మిక్కిలిమం
దలికాను సర్వయాకు నోడవనెందికాను. ఇంతవఱకు, మిక్కి
లిమందలికి సర్వయాయొడగల మిక్కిలిభావమునను, గ్రీనునా
దికి నుండవలసిన మిక్కిలిభావమునును భేదమేమి నుండ
గల్గుదు! భావమునను లేయెను, గ్రీనునాడు లేరినోని
భేదకలంక గల్గియుకొని మూలమునును తాటస్థభా
వమును పూని యున్నాడు. సర్వయా కోల్పో
యూరు కొనినంత కాలము బల్లెయూపై గ్రీనునాడు
కత్తిరూమునకు. అప్పు నీసినచో అనునయును గు గ్రీనును
నందు ముంగి నాకలవరమును. ఇదియేగ్రీనురాజు నా యభి
ప్రాయము. దీనినెరుకొను మున్నగు వారందఱును బలవర
చిరి. మంగళవారమునాటి సాయంకాలమున వెలిజీలానుగారు
రాజీనామాను బచ్చి చేసిన తొడనే, జియమినుని వాయవ్యవ్య
ముతోనూతన చుంతిరగ మొకటి గ్రీనునా సాహజుయొక్క.
గ్రీనుదేశమునకు సంకమమున్నుండికి సామూజ్యపు బాళబన్ని
యు ననుగలవెను వెలిజీలానును అప్రకారవర్ణమున వదలిన
క్షణమునందే గ్రీనునా బల్లెయూపక్షమును పురస్కరించి
కొక గానివారలను పు బలముయొక్క. 5 కి నా ద
మును ఎంతవలంకే చులయించు మొదట గ్రీను
ప్రసాసాహాయ్యము ఎప్పుటికొ మిక్కిలిమందలికానును వదలలాల
దని గాధముగ స్పష్టమయ్యెను.

ప్రస్తుత స్థితి.

ఇట్టి స్థితి నయ్యకయుమి నే మన వైశ్యమును వైశ్యము
జేసి గ్రీనుకును జేరుకొనగల్గించి ఈ సమస్యను ప్రకారము
ఈ సమస్యవలనను అంతయు నవ్యయము జనుచున్నది.
సెలవినకా బల్లెరుకు రయిలుమార్గ ముండుట ముఖ్యముగ
నన్నది వర్తూరుయొక్క ఆస్తి, ఫెందిరాయి (అన్నయ
లును ఫెందిరాయి) బల్లెయూనును నిష్కరించుచున్నాడు.
ఈ అంత్య సంజేతమునకు బల్లెయూనును జేసినకా
కుడియునున్నాడు నిన్నటి కిందగా వర్షపాటి కనదినమునకు
గింకొ ఆస్తి, ఫెందిరాయిని కందరిగ నునకే రవాణానుకు
యన్నట్లు తెలియుచున్నది. సెలవినకా బల్లెరుకు రయిలు
మార్గము మన స్వాధీరములో నున్నంతవరకు సర్వయాకు
సానుగి నప్రయముకాని నయ్యక స్పష్టముగాని నింఘాటు
ముగా జేరగలవు. ఈమార్గము క్షణగతము కాంతవరకు
వైశ్యమును ఏ పక్షమునును అయియు కలుగజాలదు.

విజయవాడ కమిటీ.

వృత్తాంతములు	2
ఆంధ్రవిద్యార్థిసభ	8
కాశీకేసు	4
బాల్కనీ ద్వీపములు	5
ప్రధాన వ్యాసము	
మహమ్మదీయ మహాసభ	6
విరోధా మహాసంగ్రామము	
చివరి తిరిగివార్త	7-8
వృత్తాంతములు కలెండరు	9-10
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రాములు	11-12-13
కావ్యాలు	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ నవంబరు నెల 12 వ తేది

శుక్రవారము

మహమ్మదీయ మహాసభ

హైందవజాతీయ సమస్యను నిర్ణయింప సమర్థులగు హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య దుర్గమమైన సంగతులతో బాధకల్పించుచున్నది. భారతఖండమునందు గల 31,50,00,000 ప్రజలలోను 66,00,000 మహమ్మదీయసోదరులు గలరు. బ్రిటీషు హిందూదేశమునందు 24,40,00,000 హైందవులును 5,74,00,000 మహమ్మదీయులును గలరు. మహమ్మదీయులకు మతమునందును భావమునందును జాతీయమునందును ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము గలదు. ఆవ్యక్తిత్వమువలన భారతఖండమునందు దేశజాతీయభావ మసంభవము సమయాసమయము లేని వితండవాదము గలదు. ఏక జాతీయభావమునకు భాషాభేదము, మతభేదము, జాతిభేదము ప్రతిబంధకములుగావని భావచరిత్రవలన విదేశముగదానున్నది. మతభేదము భాషాభేదములేకని జాతీయభావమునకు బలము గలుగుట సభవమైనను భేదము గలదు గాన హైందవజాతీయభావ మసంభవమగుట యవిచ్ఛిము. స్వీట్జర్లాండునందు జాతిభేదము గలదు, భాషాభేదము గలదు, మతభేదము గలదు. కాని యవి వారి ఏక జాతీయతకు ప్రతిబంధకములుకాలేదు. బాల్కనీ ద్వీపమునందు ఏకేషమైన జాతిభేదము మతభేదము లేదు. స్వీట్జర్లాండు బల్గేరియాకును కలహము తప్పలేదు. భిన్నజాతీయమును, భిన్నమతావలంబియును, భిన్నభాషాపవత్తలను నైనను తురుష్కులకును బల్గేరియనులకును చిరకాల శత్రుత్వమున్నను శ్రద్ధులము మిత్రత్వము కుదిరినది. ఏకజాతీయతకు సమానసాంప్రదాయములు భాష్యతలు భావములు మూలము గాని మతభాషామూలము గావు. భారతీయులకు వారుమహమ్మదీయులైనను హిందువులైనను, క్రైస్తవులైనను జైనులైనను, హైందవులైనను యూరపీయులైనను మాతృదేశారాధనము మైత్రమైన ధర్మము. భారతీయుల సుఖదుఃఖములకు, పరువు ప్రతిష్ఠలకు భాగ్యభోగ్యములకు భారతమాత శరణ్యము. వారి సకలాభీష్టములు మాతృదేశారాధనమునందు సమన్వయము నొందుచున్నవి. హిందువులకు మహమ్మదీయులకు భారతఖండము జన్మభూమి. మహమ్మదీయులలో జాలమంది పూర్వము హిందూమతావలంబియు. హిందువులకును మహమ్మదీయులకు చిరకాల

మేక దేశవాసమువలన సంవర్ధింపబడిన దేశభాంధవ్య పాతకముగలదు ఉభయులును దేశభాంధవ్యమును నుచితరీతిని పోషించి బహువచన ప్రతిభావంతంబైన భారతజాతీయత స్థాపితమై భారతఖండ సాభాగ్యమునకును భాగ్యకలాణమునకును దోడ్పడగలదు విషయము నుభయ ప్రజానాయకులకు గ్రహించి రిషతుకు సూచనలు కలవు. దేశభక్తుడు గోపాల కృష్ణ గోఖలే హిందూ మహమ్మదీయ హైందూమునకై చేసిన ప్రముఖపదముగా గలదనుటకు సూచనలు గలవు. మహమ్మదీయ మహాసభ (Moslem League) డిశంబరుమాసాంతమునందు బొంబాయి నగరమునందు గూడుట యుచితమని నిన్నును లక్నోయును గూడిన సభయందు జేసిన తీర్మానము సమంజసముగ నున్నది.

జాతీయ మహాసభ 1885 వ సం॥ నాడు స్థాపితమైనను సో సయకు అహముకు యోచనలవలన మహమ్మదీయ సంఘము సభావ్యవహారములందు విశేషమైన ప్రమేయమును గలిగించుకొనక నాదాసీన్యభావమును వహించినది. మొల్లీమింటా సంస్కరణములు వ్యవహారించబడ నున్నపుడు మహమ్మదీయులు వారిసంఘములకు బలము లేదని స్వత్వసంరక్షణార్థమై 1906 సం॥ నందు మహమ్మదీయ మహాసభను స్థాపించిరి. సభోద్దేశములు. హైందవ మహమ్మదీయులందు బ్రిటీషు రాజ్యాధిపత్యపట్ల రాజభక్తిని బుట్టించి సంరక్షించుట; 2. హైందవ మహమ్మదీయుల రాజకీయ స్వత్వములను లాభములను గాపాడుట; 3. హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగమునకు మిత్రత్వమునకు బాటుపడుట. కాని కాలక్రమమున మహమ్మదీయులందు స్వరాజ్యస్థాపనాభిలాష జనించినది 1913 నందు లక్నోయందు గూడిన సభయందు మొదటి నిబంధనలకు బ్రతికూలము గానుండ బ్రిటీషు సామ్రాజము క్రిందను స్వరాజ్య స్థాపనమునకు హైందవజాతీయ నిర్మాణమునకును, దేశసేవకును బాటుపడుట సభోద్దేశము తీర్మానంబునైనది. 1914వ సంవత్సరమునందు మహాసంగ్రామమువలన సభకూడలేదు 1915 సం॥ నందును సభ కూడుట యసంగతమని ఆగాఖాయుగా మొదలవనారభిప్రాయపడి. కాని ప్రజానాయకుల కీయభిప్రాయము సమంజసమని భావించలేదు సభయందు 49 సభ్యులు సమావేశమున కనుకూలముగను 3 సభ్యులు ప్రతికూలముగను నీయబడినవి సుప్రసిద్ధ మహమ్మదీయ నాయకులైన నదీరుహాసభా ఫజలు హక్కు రసూలుగారులు సభాసమావేశ మనంతరము నిర్ణయించిరి. ఆవిధ్యయము సమయానుకూలముగ నున్నది. హైందవ జాతీయ మహాసభ యుద్ధసమయమునందు సమయము గూడుచున్నది జాతీయమహాసభతో జేరక నిరుపదేండ్లు తటస్థభావము వహించుటవలన మహమ్మదీయులకు నష్టము గలిగినది. రాగల దేశీయ మహాసభయందు స్వరాజ్యస్థాపన సమస్యను గురించి వివాదములు జరుగుచున్న వని తెలియుచున్నది. ఆసమయమునందు మహమ్మదీయులు మానముద్రను దాల్చియుండుట యనుచితము. మహమ్మదీయమహాసభ మహమ్మదీయుల స్వత్వములను సంరక్షించుకొనుట స్వరాజ్యలాభమును బడయుటకై యేర్పడుపడవది. హిందువులు కార్యపరతంత్రులై పనిజేయుచుండగ మహమ్మదీయులు తటస్థులుగనుండి తుదకు తొట్టుపాటుపడుటవలన

బ్రయోజనము గలుగునా? హిందువులు మహమ్మదీయులు భారతజనానికి సమానులు. ఉభయుల యోగక్షేమములును మాతృదేశశోభకు సాధనములు. డిశంబరు మాసాంతమునందు హైందవ జాతీయ మహాసభ, మహమ్మదీయ మహాసభ, స్వరాజ్యసమితి మొదలగు సభలుగూడి స్వరాజ్యస్థాపనను చర్చించగలవు. ఈ సమావేశములవలన హిందూ మహమ్మదీయ నాయకులకు సాయోగ సాహచర్య మేర్పడి స్వకీయ స్వత్వ సంరక్షణమునకు ప్రతికూలములు గాని జాతీయ సంస్థానలను జర్పించి నిర్ణయించుట కవకాశము గలుగుగలదు వజీరుహాసను గారు చెప్పినటులవసరమైనంతకాలము మహమ్మదీయ మహాసభ యొక్క ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొని కాపాడుట యుచితము. హిందూ సోదరులు మహమ్మదీయ సోదరుల వాంఛితముల నొడచూపుటకై శోడ్డుకును స్వలాభములను సమతము విసర్జించుచు వారలను జేరదీసి మాతృదేశారాధన పరాయణులై భారత జాతీయోన్నత్యమునకు దమ శక్తిసామర్థ్యములను వినియోగించి కృతార్థులగుదురు గాత!

గిల్లుహాటువిందు.

ఆపత్సమయములందు ధైర్యమును విడనాడకుండుట ధీరలక్షణము ధీరులు పూనుకొనిన కార్య నిర్వహణమునకు విఘ్నపరంపర లక్షపడినను జంకక విజయమును బొందగలుగుదురు సామాన్య లకు విషమావస్థయందు కంఠము గలుగును. మతి చలించును. కర్తవ్యము తోలకును. ధీరులు ప్రశాంతచిత్తముతో మహాత్కార్యములను సాధించెదరు. యద్ధారంభము నుడియును ఆసక్తికృతులంతరి చూపుచున్న రాజ్యాంగ పరిజ్ఞానము, ధైర్యము, వివేకము ప్రశంసనీయములు. గిల్లుహాటునందు 2-వ తేదిని ఆసక్తికృతులచేసిన సంభాషణమువలన బ్రిటీషుమంత్రులకు యుద్ధమునందు దౌత్యపట్టుదల యున్నది యును విశేషమునుచున్నది.

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము యుద్ధమునందు చేతులదీయును మునుతిప్పక విజయము నొందుదును. కేచనప్రభువు తల వెట్టినకాశ్యము చూపుచున్నది. ప్యారిసులోనివారిలో విప్రతిప్రసవన ఫలితము గలిగిందని భావతము. వారు తూర్పురంగమునందలి సంగతి నందగ్ధములను స్వయముగ చూచుట తలచిరి.....విరోధావధి ప్రపంచమున కంతకును విజృంభణ గలుగువరకు ప్రయాసముక కాలాతీతమునక వెనుదిరుగ ముందుకుబోవ శక్తియుంచినాము

యుద్ధ మారంభ మైనతరువాతను పదిలక్షల యాంగ్ల సైనికు లధికముగ యుద్ధమునకు సిద్ధము చేయబడిరి. దినమునకు రెండుకోట్ల రూపాయల వ్యయముతో నారంభమై మహాసంగ్రామమునందిపుడు దినమునకు 652 లక్షలరూపాయలు వ్యయ మవుచున్నది. యుద్ధ మారంభమై పదియెనిమిది నెలలు పుగిసినవి. మిత్రమండలి పక్షన ఎత్తులు కొన్ని తప్పిపోయినవి. డార్జిలింగు జలసంధియందు ప్రస్తానక్రమము తలచినటులు జరుగలేదు. బెల్గియమునందును బ్రిటీషు సైన్యములకు విజయము శీఘ్రముగ గలుగలేదు. నూతనముగ బాల్కనీ రంగ మేర్పడి స్వయముల సహాయార్థమై బ్రిటీషు సైనికులు పోవుట యవసరమైనది యుద్ధనావలలోని నావికాసైనికులు సుద్రాహారములను బరిత్యజించి 15 మాసముల నుండియును నావలయందు నివసించుచు సామ్రాజ్య సంరక్షణమును జేయుచున్నారు. జర్మనీల జలాంతర్గాములు వర్తమానములకు గొంతె యుద్ధవిషయము గలిగించినవి.

జెప్పినట్లు బాంబుల నువ్వయోగించి నిరపరాధులను జంపినవి. కాని జర్కల మామోసాయముల వలన నాంగ్లజాతీయ సైన్యమునకు చలనము గలుగలేదు బ్రిటిషుసామ్రాజ్య మంతయును నేకభావముతో నేక దీక్షతో విజయము గలుగువరకు పోరునుసలప సమకట్టినది. బ్రిటిషు ప్రజలకును మంత్రులకును యుద్ధముపట్ల భేదాభిప్రాయము లేదని ఆన్ క్వితు మంత్రుల సత్తుమును నుడివిన గంభీరవాక్యములను ఖండవాదులు గమనించవలసి యుండును. ఈ విషయదశయందు ఆన్ క్వితు మంత్రులకు ప్రసన్నతయును శత్రువులకు ధిక్కారమును జూపుచు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును మిత్రమండలికిని జేయుచున్న సేవ సంస్తవనీయము.

గ్రీనువారికి ఋణము
గ్రీనుజేతము అంతఃకలహముతో నిండియున్నది. వారి జలానునియతవరుల దేశమునందు అధిక సంఖ్యాబలము యున్నది. అయినను వారిజలానుని యభిప్రాయములు కొనసాగకున్నవి. అధికారస్థానమును వదలివేడవలయును, దేశసేవావ్యతిరేకముగ నుపయోగించవలసి చెప్పి యుండెను. ఈతడు ముఖ్యమంత్రిగా నున్నపుడు గ్రీనుజేతమునకు మిత్రమండలికిని గల మెట్రిబంధమును బలపరచుటకు జేసి యుండిన పయత్నము లిప్పటికి గాననవచ్చుచున్నవి. నిన్నటి తంతివార్తలలో రకొట్ట ప్రాంతలభవమును ఇంగ్లీషువారును, ఫ్రెంచివారును, రష్యావారును, కలసి యొకటై గ్రీనుజేత ఋణము మిచ్చినది తెలియుచున్నది. ఈభవము నురక్షితముగ గ్రీనుజేత చేరినది. గ్రీనుజేతమును వ్యవస్థాపాతిగ జేసికొనుటకు ఈఋణ పాశముతప్పక ప్రయోజనకారి కాగలదు.

మధుపాన నిషేధము.
మధుపానాభ్యాసకులను సంస్కరించు తలంపున స్థాపించబడిన అభిభారతీయ మధుపాన నిషేధసంఘమువారు ఈయేడు మరల నొక యుద్వృద్ధిని ప్రకటించినారు. ఈసంఘమువారు గతసంవత్సరము డిసెంబరు నెలలో ఈపట్టణము నందు గావించబడిన సమావేశమునందు ప్రజానాయకులను, సంఘ సంస్కర్తలను, మిత్రసాధకులను సంబోధించి మధుపాన నిషేధోద్వేగమును బలపరచు ప్రార్థించి గారు. వీరందఱు పురస్కరింపబడి యావిషయమును బరిచేయుటకు నిపుడు కొన్ని కార్యసాధనాత్మకములు ప్రకటించి లయించి. సంఘ సేవాపరాయణు లగువారు ఈమధుభ్యాసముపాలయినవారిని ప్రత్యక్షముగ కలసికొని వారి దుర్మతలను మరల్చుట, వారై ప్రతికలను వ్రాసినవారును, కరపత్రికలను ప్రచురించువారును తమ తమ ప్రకటనలతో సాకకత్రించుచు యొక్క వృద్ధులను నాకర్షించుచు, మానవత్వమును ప్రకటించుచు వారిని ప్రకటించుచు మనయులకును బోధించుట ఈ మూడు కార్యసాధనాత్మకములు నిర్వహించబడినవి. ఈవిషయమున యూరపువారు అమెరికావారు జేయుచున్న ప్రయత్న వివరమును నిన్నటి ప్రతికలో ప్రకటించినారు. ఇదివరకెన్నడును పొడకట్టరి చందమున నేటియుద్ధావసరములందు అమితవ్యముయొక్క కష్టములు ప్రతివాకిని నచ్చుచున్నవి. అందు ముఖ్యముగ సాంగ్రామిక రాజ్యము లీ పాతమును నత్కృష్టతరముగ దెలిసికొనుచున్నారు. బ్రిటిషు సంవత్సరమునకు ౧౬౦,౦౦౦,౦౦౦ నువ్వలకు మత్తుపదార్థముల కొరత వ్యయములను పన్నులు. నుటి యేయాజ్ఞానమును గడించకపోయినను ఆర్థికవిషయకు పున నియంత్రణము నైనను అదరించి, మన బ్రిటిషుసోదరులు అధికారమును కలసి మధుపానమును నిషేధించుటకు విశ్వప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. ఇప్పుడెందుననుచుకన్న దెచ్చి మనలనుబట్టి యందు మధుపాన విహితమును వరలగొట్టుకొనక పోతిమేని పరిహాసము పాలగును. అవాదినిద్దముగ మధుపానమునకు అలవడిన వారె తమదుర్భాగమును మనుకొనుచుండ, ప్రమాదవశమునను సమానానోషమునను ప్రాప్తమయినవారికను విడుదల మనకుమాత్రమేల సాధ్యముకాదు? నిశ్చితమునకు లయు ప్రయత్నించిచో మధుపాన నిరసము మనకును నుకరమగును.

సానిక వార్తలు

దీపముల వేళ:— నేడును రేపును సాయంకాలము 6-9 గంటలకు దీపములు వెలిగింపబడును.

కాలనూర్ణితి:— నిన్నటి యభివృద్ధి 89-1 డిగ్రీలు; అభివృద్ధి 74-7 డిగ్రీలు.

జె. సి. మెల్బోనిగారిరా:— చెన్నపురి కాలనూర్ణితి వీరిని పిలిచిరి. జె. సి. మెల్బోని వి. సి. యన్ గారును అతనిభార్యయును బంగళపల్లినుండి నేటి ఉదయమున యిక్కడికి వచ్చిరి.

మైలాపూరు సంగీతసభ:— వచ్చే ఆదివారము ౧౮-వ తేదీ సాయంకాలము ౪ గంటలకు మైలాపూరు శ్రీకళా లక్ష్మణమఠము సమీపమున గోపాల వాడుకన పాఠశాల భవనములో బృహత్పీఠ నారాయణ భావతనగారు "రామ దాసు చరిత్ర"ను గురించి కాలక్షేపము జేయుదురు.

వేదాంత ఉపన్యాసము:— వచ్చే ఆదివారము ఉదయము ౮ గంటలకు పచ్చయప్పకళాశాలలో ఉపాధ్యాయులకు బ్రహ్మశ్రీ పండిత లక్ష్మణమూరి గారు ప్రాగ్రసీపుయూనియను పాఠశాలభవనములో శ్రీ భాగవతములో ౧౦-వ స్కంధమునందు విషయమునుగూర్చి ఉపన్యాసించెదరు.

తిరుప్పిక్కు ఎండవరు సానైటి:— ఈ సంఘమువారి సాంవత్సరికోత్సవము నెం గోరు నువ్వరాయ శెట్టిబిధిలో వచ్చే ఆదివారమునాడు జరుగును ఉదయమున 2-3౦ గంటలకు వి. శేషగిరిగారు ఎం-ఎ గారు "నైపుభావము" అను విషయమునుగూర్చి ఉపన్యాసించెదరు. నాటిసాయంకాలమున సాయభూతి గలవారికి విందుజేయబడును.

తెలిగ్రాఫువారి ప్రకటనము:— తంతివార్తలను బంపునపుడు, దానిని పంపువారి సుతకమును చిరునామాను స్పష్టముగా ప్రతితెలివార్త దిగువను వ్రాయుచుండవలయును. ఈ వనరునంతయు తంతిమీద పంపబడకపోయినను డిపార్టుమెంటు వారి మనసములకు కావలయును గాన ఇక ముందు తంతివార్తల నంపువారు ఈ ప్రకటనను గమనింపవలయును.

కొ. సర్వో రల్లుమూర్తి గారు:— పంజాబు నీలియ సర్దుమలొందుకు కాపుక మూర్తిగారి వివాహమునకు కొ. సర్వో రల్లుమూర్తి గారును అతిథిభాగ్యమును కల్పించి యున్నారు. వివాహ మెంతకువారే భార్యాభర్తలిద్దరును బొంబాయికివెళ్లెదరు. ఆచ్చటినుండి మూర్తి గారి సోదరిగారు సీమకువెళ్లెదరు. సర్వో రల్లు గారు ఈనెల ౧౮ వ తారీఖున యిచ్చటికివచ్చెదరు.

చిత్ర కళాసంఘము:— రేపు సాయంకాలము 5-8౦ గంటలకు నెం 191 తిరువల్లిక్కేడి మోహన్దాస్ సంఘములలో ఈసంఘమువారి 7-వ సాంవత్సరికోత్సవము జరుగును. పాఠశాలలకు సబు అసిస్టెంట్లు ఇవ్వెట్లగు గారగు జి. రామయ్యగారు. బి. ఏ. యల్. టి. గారు అధ్యక్షతన వహించురు యుద్ధీక సాహెబు గారు "భారతీయ చిత్రకళలను" గురించి ఒక వ్యాసమును జరిపెదరు.

గార్డీయను డియరీలు:— గార్డీయను ముద్రాకారాధికారులకు మెసర్స్ జి. సి. లోకనాథం సోదరులు 1916 వ సంవత్సరమున నుపయోగించుటకు ముద్రితము గావించి పంపిన 1-2 సంబరల డియరీల ప్రతులను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఈ డియరీలు రెండుకు జేబులో నిమిషమునట్టిమిడికగాను పొంకముగాను నున్నవి 1వ సంబర డియరీలో పుటకొక లేదీయును 2వ సంబర డియరీలో పుటకు 2 లేదీయును ఏర్పరపబడినవి. తక్కిన విషయములు తెలుగు పంచాంగము వడ్డీపట్టి మున్నగు నవి రెండిటియందునుగూడ నియ్యబడినవి. శ్రీ చక్రవర్తి చక్రవర్తిగార్లు యొక్కయు శ్రీ యువగాజుగారి యొక్కయు రాజప్రతినిధి గారియొక్కయు చెన్నపురి గవర్నరుగారియొక్కయు పటములు మనోహరముగ ముద్రింపబడినవి 1వ సంబర డియరీకి మూతమును పెన్సిలునుగూడ ననువ్వబడినది.

MYSORE.

The Indian Institute of Science. The New Director's Words.

BANGALORE, November 11.
Sir Alfred Bourne who as a temporary measure has reluctantly come out to India as the Director of the Indian Institute of Science in the course of a reply to the words of welcome expressed by Sir Hugh Daly, Chairman, said: "I wish at the outset to say that I do not share the idea that has been expressed in some quarters that the Institute has hitherto been a failure. The inception and creation of what already exists has been no light task on the part of all concerned. The laboratories have been constructed solely with a view to efficiency and I much doubt whether any less expenditure would have accorded so practical a result. Mr. Tata would of course, have been the first to realise that money has been put into stone and that only to make a suitable house for the work to be carried out therein. I wish to mention now that before leaving England I had interviews with Sir William McCormick the Chairman of the Advisory Council appointed under the new scheme for the organisation and development of scientific and industrial research and he was good enough to assure me of any advice that his Council might be able to afford, while indicating the possibility of problems arising in the solution of which we might render some help. I may add in conclusion that I gathered from Sir William McCormick that difficulties anticipated by his Council loomed just as large and just as indefinite as those we have to contend with in this country."

Exempted from Personal Attendance.

MYSORE, November 11.
The Mysore Government have exempted His Holiness Srmat Vidya Srivāridhi Thirtha Sripadanpal Avaru of Sriyyasaraya Swamy Mutt from personal appearance in Civil Courts.

CENTRAL PROVINCES.

The Pondicherry Parliament.

PONDICHERRY, November 11.
Yesterday the Governor opened the Council-General and in the course of his speech requested voting 25000 Francos to Pondicherry and 5,000 Francos to Madras War Funds. The proposal was voted with acclamation.

BOMBAY.

President of the Congress Reception Committee.

Sir N. G. Chandavarkar Likely to be Elected.
BOMBAY, November 10.
It is understood that Sir Narayan Chandavarkar will be elected President of the Reception Committee of the ensuing Congress in the place of the late Sir Pherozeshah Mehta but it is not yet confirmed.

Saving for not Taking Champagne.

BOMBAY, November 10.
It may be remembered that His Excellency Lord Willingdon some months back decided there should not be any consumption of champagne at Government House and that savings thus effected should go to some War Relief Funds. Accordingly the Poona branch of Bombay Presidency Women and War Relief Fund has just received two hundred Rupees from the Military Secretary to H. E. the Governor being the fourth monthly instalment.

Mr. Wacha to be Elected to the Legislative Council.

BOMBAY, November 10.
It is understood that Mr. D. E. Wacha will be unanimously elected as representative of the Bombay Corporation in the Bombay Legislative Council in place of the late Sir Pherozeshah Mehta and all other candidates are willing to withdraw.

Interests of Young Indians Abroad. A Committee to Work Earnestly.

BOMBAY, November 11.
Indian Students Friends Committee which has been recently started to watch, promote and safeguard the interests of Indian students abroad and particularly in the United Kingdom has commenced its activities in right earnest. A public meeting will be shortly held in this city for ventilating the grievances of young Indians reading at various seats of learning in Great Britain.

Wounded Sepoys Attacked. Accused Sentenced.

KARACHI, November 11.
Some convalescent wounded sepoy of a local Baluchi Regiment who had proceeded to the Manga Pir thermal springs some 10 miles out to bathe in August last were set upon riotously by certain villagers and beaten. The District Police investigated and sent up 6 accused shopkeepers to the Sub-divisional Magistrate at Tatta, for trial. All the accused were found guilty. The ringleader has been sentenced to 6 months' rigorous imprisonment, 3 to lesser terms of 3 months and 15 days and remaining 2 were fined Rs. 51 each.

The C. P. Ambulance Collection.

NAGPUR, November 11.
Out of the collections for Central Provinces and Berar Motor Ambulance Fund Rs. 11,000 have been sent to the Joint War Committee of British Red Cross and order of St. John. Sir John Miller, formerly Chief Commissioner of Central Provinces, has undertaken in consultation with Sir John Hewett who is a member of the Joint War Committee to assist in arrangements for provision of motor transport.

భోపాలు జేగముగారికుమారుడు బి. ఏ. పట్టణము పడయట:— జేగముగారి కడపారికుమారుడగు బ్రిష్టు హమీదుల్లాగారు ఆలిఘురుకళాశాలలో చదువుచున్నారు. వీరు బి. ఏ. పట్టణము నందుకొని ఏం-ఏ, ఎల్-ఎల్-బి. పట్టణముల కొరకు మరల నా కళాశాలలోనే చదువుచున్నారు.

మూ.పవనైశ్చామిక ప్రతిష్ఠాపనముల సంయోగము.
 లండను నవంబరు 11:— గనుల పనివాండ్రసంఘము.
 నాకల పనివాండ్రసంఘము, ఇనుప కారుల పనివాండ్రసంఘము
 నేక మైపోయినవి. ౧౮ లక్షలమంది ఏకముఖ మయిరి.

స్వచ్ఛంద సేవకులగు జాతీయవాదులు

లండను నవంబరు ౧౧:- జాతీయవాదులు గూడ స్వచ్ఛంద సేవకులనుగా చేర్చుకొనినది. రెండవదిగా గూడ కోరిన ప్రకారము దొరతనమునా రంగీకరించిన దెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక వ్రాసినది.

మరియుక జర్మను క్రాంతకులు ముందుట.

లండను నవంబరు 11:- ఆండ్రోస్ సమావేశమున జాతీయవాద కట్టించబడిన ప్రాంతజ అను జలాంతర్గామిగూడ బాల్టిమోరు నుంచబడినది. ఇ 13 జలాంతర్గామి మెట్టబట్టి నపుడు అక్రమముగ యుద్ధము కిరండు జలాంతర్గామిలను వెంక సిద్ధపడెను అని కోపెన హేగనులో ప్రకటించబడినది.

ప్రాంత

వైమానిక యుద్ధము.

లండను నవంబరు 10:- వైమానిక సోదాసులు జరిగినవి. ఒకకో నొక జర్మనీవిమానము తుక్కిరై 7 వేలయడుగుల యెత్తునుండి క్రొదవడెను. మరియొకళ్ళను బ్రిటీషువారి విమాన మొకటి నెత్తుయెక్కును. ఫిరంగి యుద్ధములు మునుపటి కంటె దగ్గెను. అవి ఫిల్బుమార్షలు నవ చాక్ ఫ్రెంచిగాను దెబ్బయిన్నాడు.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, నవంబరు ౧౧:- పేరిస్-మెంపెలలోబట్ టెహుగులగద్ద ముట్టడించిన శత్రుసైన్యముల వెనుకకు తరిమి వేయబడినవి. ఇతరసలముల ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. పేరిస్ నగరమున ప్రచురింపబడెను.

క్రాన్సులో శత్రువుల పరాజయము.

లండను, నవంబరు ౧౦:- ౧3 కోజులలో జర్మను లాంగ్ సేనను 8 సార్లు తడిరించి ప్రతిసారియు భూరిగా నోడి పోయిరి. శత్రుసేనలు చాలయలసీపోయియున్నను గివెంచిన ఆరానుకును ఎదురుమున్న పరాసువారి సైన్యములు ఈ ప్రరమున ఆంగ్ల సేనల పట్టుకొనిన సాధములను నశపరచుకొనుటకు శత్రువు ల ధి క ధైర్య ముతో సోరిరి. పరాసు వారు సుమయోచితముగ, వివేకములను వివరములను జేసిరి. నిజప సేనలను విస్తారముగ చేర్చిరి. కావుననే సమయమున నొక్కడ కనసరముని నోటింక నొక్కడకు వేరేవెంటనే సేనలను పంపుచున్నాడు. వీనిని ధ్వంసము చేయతలం జపియియు విమానములను ప్రయత్నించు చున్నవి కాని మిత్రులందలి విమానముల నెదిరించుట కిది సాహసించ తేవు కాన వీనివలన కలిగిన నష్టమేమియును లేదు. వెర్మిలినునకు ఆరానునకు నడుమ గతి 15 దినములలో దినమునకు 70౦ మంది జర్మను సైనికుల వంతున చాతురై యుంతురని పరాసు వారంచవా జేసిరి. అది డెంకిగ్గునుండి వచ్చిన వార్తను ఆమెప్పుడు విలేఖు సెంట్రలు న్యూస్ పత్రికకు తెలిపెను.

రష్యా

రష్యావారి ప్రకటనము.

లండను నవంబరు 11:- వెల్గ్రాడు, మాస్కోడు డ్విన్ నుగ్గరజేతముల కాంతి కలిగి యున్నదనియు దక్షిణరంగమున తీరమున పోరాటము జరుగుచున్నదనియు ప్రకటించబడెను. లిస్కోకి ఉత్తరమున శత్రువులు రష్యావారి సేనల వెల్గ్రాడు తలవడి యుండెడి వ్యయసేనల యిక్కిలైనామునకు ఆగ్నేయమున శత్రుసేనలు యులు జేర్చుకొని ఆగ్రాము యులు తత్పరిసరమున నుండు వరములను అక్రమించుకొనినవి. ౨౦౦౦ మంది శత్రుసైనికులను ౨౦ మేజ్జిలు ఫిరంగులను రష్యావారు పట్టుకొనిరి. వైనిస్లలో సరమునుండి జర్మనులు చాలమంది శత్రుసైనికులు వచ్చి నపుడు నదిలో యుగిరిపోయిరి. తన ఫిరంగిదళములు రష్యావారి నిజయమునకు చాలమట్టుకు తోడ్పడెను.

బుకొవిన్ ప్రాంతమున యుద్ధము.

అలహాబాదు నవంబరు ౧౧:- పయోరీన సత్రికాతంతి వార్త:- లండను నవంబరు ౧౦:- జారెన్కి తూర్పున బుకొవిన్ సరిహద్దు దరిం గలపటపటించి ఒక అడవిని మే మెదిరించి దారిని స్వాధీన మొనర్చుకొంటిమి. ఈ సాహసుకుండి శత్రువులు మాకందకములపొడుగునకు తుపాకులు గాల్చుచుండిరి. శత్రువులు మమ్మ నాలుగుసార్లు ముట్టడించి నూచే వెనుకకు తొలబడిరిని రష్యను ఉద్యోగులు వెల్లడిచేసిరి.

రుమేనియావారి కొత్తిడి కలుగ జేయుటకై శత్రువులు జారెన్కింద అసన్నికముగ ముట్టి మరల పొరంభించినది వెల్గ్రా గ్రామమును చిత్తభుజ మెప్పుపత్రికకు వ్రాసెను.

యుద్ధము.

విషయముల చక్కగ నెరిగిన ఒకరి యభిప్రాయము. లాహోరు నవంబరు 11:- లండను నవంబరు 11:- వెల్గ్రా గ్రామము నున్న విలేఖులైయు పత్రిక కిట్లు వ్రాసెను: డండయాత్రను కడపటిసారి. ఆఫ్రికే చుట్టటో యుద్ధము యొక్క రెండవ అంకము ముగిసెను. మనము శత్రువుల పారదోలుటకు బయలుదేరినపుడు మూడవ యంకము ప్రారంభమగును. వసంతముకుపున మనము మనమును కలసి శత్రుపక్షమున కొనగడలించుముండిన వెద్దవెట్టునకు డాలోపున దమ్మగాను దానికీ ముగిసెను. అది యుద్ధవిషయముల బాగుగ నెరిగిన గమ్మనారి ప్రధానస్తానమునకు ఒకచూపనీ యుజు వ్రాసిరి.

ఇటలీ

ఇటలీయునుల ప్రకటనము.

లండను నవంబరు 11:- కోము-కార్డివోలికద్ద ఇటలీ వారు శత్రుతో ముట్టి పయని కొనసాగించుచున్నాడు 7000 అడుగుల దొన్నెత్తుముల పర్వతమున నొకదారి వీరు ముట్టడించిరి. చాల ప్రదేశముల నీపంక్తి క్రిందించిరి. వి.సా.జోరంగమున మిగిలి పర్వతభిభ్రామున శత్రువులు ముట్టి సరిసిరి గాన వారు వెనుకకు గొట్టబడి రిని రోయపట్టణమున ప్రచురణ మొనర్చబడెను.

ఇటలీవారికి గొప్పవిజయము

లండను నవంబరు 10:- కార్డిలానాయను కొండకొటను ఇటలీవారు పట్టుకొనుట మహాత్మయను కార్యము. కొన్ని నెలలనుండి వీనిని ముట్టడించిరి. శత్రువులు మరఫిరంగులను తుపాకులను కాల్చుచున్న నుగూడ ఇటలీ వారు వెనుకకుండ క్రమక్రమముగ పరిసరప్రదేశముల వచ్చిటి నాక్రమించుకొని మంకరటింకరలుగా కంవకముల నేర్పరచి ఇటలీ ఆత్మైస్ససేనలో కొంతమంది ప్రవృత్తిపరిభాగమున నొక కోణమునకై త్రాకి చాల వారములను బై గ్యుమరో మండి. వీరి కావార పదార్థముల సంపుట కష్టతరముగా నుండినను వాగ్నము లేక మాడి చావకుండ నేర్పాటులు జరిగినవి. వారముల నొక యగ్రముక్రింద నొక మారు గని నేర్పరచిరి. కట్టకడపటి పోయనందు నేత్రాకోదము కలిగించుచుండిన చలిచే కడలు దగ్గర బడుచుండినను గూడ ఆస్త్రియావారు చలించకుండ పోరిరి. వారు ఇటలీవారిపై పాషాణములను దొరలించిరి బాంబుల పెట్టెలను విసిరి. గాని కడపటి యుద్ధమునకు వాగోర్వబాలకు పోయిరి. ఈకోట ఇటలీవారి స్వాధీన ముపటలను సహోలానిని వాలాగో లోరలు గురియై యున్నవి.

ఆస్త్రిలియా

ఆస్త్రిలియాలో జర్మనీయులకు.

వ్యతిరేకముగ కాసిండుట. లండను నవంబరు 10 - మెట్టర్నాక్ జుమ్మియుల వర్తక నాణ్యముల నన్నింటిని దీసివేయుటకై దొరతనమునా రాజాచింతి యెన్నాచి ముఖ్య మంత్రిగలైన హమ్బుగు గారు తమ్మున ద్వంద్వం కొంతక ప్రతిభులతో జెప్పిరి.

దక్షిణాఫ్రికా

దం నిసలహా

లాహోరు నవంబరు:- కెండా వారంసిన సైన్యము ననుసరించి దక్షిణాఫ్రికావారు ౪౦౦౦౦ మంది భటులను తూర్పు ఆఫ్రికాకు బంధులందు కెవలపుకై పత్రిక వ్రాయుచున్నది ఇది యెంతయు మేలైన సలహా ఇందులకై వారు ప్రయత్నింప వలెను. అ.సి. మి. గె.జెట్టునకు లండను విలేఖు దెబ్బయిన్నాడు.

తూర్పుఆఫ్రికాలో జనరలు స్పృహగారు సేనానిగానుండుట.

లండను నవంబరు 11:- తూర్పు ఆఫ్రికాలోనున్న దక్షిణాఫ్రికా సేనలకు జనరలు స్పృహగారు సేనానిగాయుండురనియును వీరికొక యంగ్ల డిశియండగు సేనానివాలకో ద్యోగిసహాయుడుగా నుండుననియు కేఫుట్రును నుండి తంతి వార్తవచ్చినది.

బెల్జియము

జర్మనివారికి ప్రతికూలుడగు బెల్జియన్వాయవాది. లండను నవంబరు ౧౧:- వాషింగటను బ్రుస్సులో అమెరికావారు బానులకుపడేక భయగనియమింపబడిన డెలావలను బెల్జియన్వాయవాది జర్మనులకు ప్రతికూలుడుగానున్నాడని జర్మనులు తెలుపుటచేఅమెరికా వారతనిని తొలగించిరి అతిదేశకావెలకర్మ మరణముగూర్చి విస్తారముగ వాగిని నని అతనుచో వీకి నెప్పుడు తెలియుచున్నది.

నర్వీయా

పరాసు వారు కుప్పులును తిరుగబట్టుకొనుట. లండను నవంబరు ౧౦:- కోము-పరాసువారు, న్యూటను నుల పట్టుకొనినట్లు అధికారి ప్రచురణమొనర్చబడెనని మువాట్టిరునుండి తంతి వార్త వచ్చెను. దక్షిణముననుండి నర్వీయాకు ముట్టడిన బల్గేరియనులు తలంచి గుండెడిరి. కోని కుప్పులు పరాసు వారిచేతబడుటచే వారు నర్వీయాను కంఠరాములు కలిగినది.

బల్గేరియనులను విరోధించుట.

లండను నవంబరు 10:- వెనుకటి బాల్కనుయుద్ధమున మొవాట్టిరునొద్ద టర్కీవారి నోడించిన వీరుడగు కలలు వాస్టిగారి చేతిక్రిందనున్న నేకశత్రుక సేన మరల నిపుడు అసన్నికముగ శత్రువులకు నిరోధించ వలసివచ్చినది. శత్రుసేనల పారిముగనుండెను. శత్రువు లన్నిప్రక్కలను ముట్టడించిరి. కల్లులు వారిట్లుగారి సేన ప్రధానసేనకును ప్రధాన దొరతన మునకునుగూడ సంబంధములేకుండ విడిచియాయుండెను. ఇట్లుండియుగూడ. బల్గేరియావారు మొవాట్టిరుజిల్లాలో చొరబడకుండ చేయుటలో నీవీరుకు సఫలమయ్యెను. మొవాట్టిరు ఆ బ్రి డా మున్నగు జిల్లాలలోని ౪ నీ.ం చురున్న బల్గేరియావారిని తిరుగ బడు నట్లు బల్గేరియావారు చేయకుండ నీ తడు మావేలసియుండెను విప్లవకారుల వేగులు 7 గురు బల్గరులు మొవాట్టిరులో నొకచుకారమున దాగియుండిరి. వారు నిజస్థితిచెప్పిరి కల్లులువాసిట్లుగాను పొరుల కందరికిగూడ నాయుధముల నిచ్చి విప్లవకారులను పారవోలగలిగెనుగాని దక్షిణభాగమున సెర్వీయా వారికి ఆల్బానియా వారిలను చిక్కులుకునట్లున్నది. తక్కిన మూడు భాగములలోను శత్రువు లిదివరకే సెర్వీయా వారిని తలపడిరి.

సెర్వీయాయొద్ద జర్మను సేనలకు కుంగుచున్న యిబ్బండులు.

లండను, నవంబరు ౧౦:- గులగుబంధములకు చిక్కులును యుగుగుబంధములకు చిక్కులును మిక్కుటముగనున్నవి. వీరికితోడు సెర్వీయావారు చిన్నచిన్న గుంతులుగ పొందియుండి హానిచేసి యంతలో దొరకకుండ పోవోవుచు చాల నష్టమును కలిగించుచున్నారని సెర్వీయారంగమునందలి విలేఖరులు బెల్జియన్ పత్రికలకు వ్రాసినది కొవెన హేగను విలేఖరి మార్షింగులొట్టు పత్రికకు వ్రాసెను.

సెర్వీయాలో ఆంగ్ల సేన.

లండను నవంబరు 10:- సెర్వీయా ఆంగ్ల సేనాపక్షిల చాల పొచ్చింది. వీరుత్తరముగ ముందుకు వెళ్లుచు బజనాకమలులో పోయిన్న సెర్వీయావారికి నిశ్చాంతి నిచ్చుచున్న పరాసు సేనలకు చాటుకుచున్నాడు.

బల్గేరియావారి నోడించుట.

లండను నవంబరు 10:- ఏదెక్కు పొక్కుమునుండి పి.జె.మెకకును గల దక్షిణరంగముననున్న బల్గేరియావారిని సెర్వీయావారు భూరిగానోడించిరి. కుప్పులను దక్షిణ భాగమునుండి పరాసు సెర్వీయా సేనలు తలపడుచుండుటచే నచటనున్న బల్గర సేనలస్థితి విషయము గావచ్చును.

జర్మని

ప్రహ్యావారి నష్టములు.

లండను నవంబరు 1౦:- గా.బె.గ్లాడు-గత సెప్టె 22-న లేడి లగాముకు యా నెల 2౪ లేడివరకు జర్మనీవారికి కలిగిన నష్టముల జాబితాలు పది ప్రచురింపబడెను. ఈ జాబితాలవలన వీరికి 78,376 మంది సైనికులు నష్టమైనది తెలియవచ్చుచున్నది. గత యూగుష్టర నెలలలోను కలిగిన సైన్యనష్టము నహా వీరికి 2,099,454 సైనికులు నష్టమైరి.

క్రొత్త కర్మాగారములకు లాభము

లండను నవంబరు 10:- ఆమెర్లకుండ క్రొత్త కర్మాగారమున కింకవత్సరము ౪,3,౨౦,౦౦౦ పానులు లాభము వచ్చినది. ఇందు ౧,౬,౫౫,౦౦౦ లాభమువచ్చినది ఈ సంవత్సరము భాగస్వాములకు ౧౦౦ కి ౧౨ శతకం లాభమిచ్చెదమని ప్రకటించిరి.

రుమేనియా

రుమేనియావారి భావము.

లండను నవంబరు 10:- రుమేనియావారు రష్యన్లకు విరోధముగా విజేతయ్యారును. రష్యన్లవారు రుమేనియావారికి మిత్రుడవలెవా యిమానులు. రష్యన్లను కొప్పుకొనుండ బహుమానముల కాసింతుట యసంగతము. విజయము కలుగునను గట్టిసమ్మతమైన లేకుండ సంగరమునకు దిగుటకు రుమేనియావారు సిద్ధుడయిందలేదు. బాల్కన్లు యుద్ధఫలిత మెట్లుతేలినను మహాసంగ్రామమును ముగింపజేయుట కిది సాధనము కాబాలదు. అది రుమేనియానుండి బ్రిటియానో గారు నడిపిరిని బుకారెస్టునుండి తిరిపివార్త వచ్చెనని పొరను నుండి విలేఖరి నెంట్రులున్యాయవ్యతికకు తిరిపివార్త సంపాదన లండనువిలేఖరి పయ్యెనీయప్రతికకు తెలిపెను.

రష్యా నౌకాభయము

నిరాయణులను చేయుట.

లండను నవంబరు 11:- 860 మంది రష్యా నౌకాభయములు రుమేనియాలో టుర్కీ సేనావళునవచ్చి; రుమేనియా వారు వారిని నిరాయణులను గావించి మందుగుండు వేసికొని వచ్చిన యానాకల నావికేయులకు నిశ్చయించిరిని బ్రెస్టు ప్రతికకు తిరిపివార్త వచ్చినది.

గ్రీసు

గ్రీసురాజ్యమును మిత్రముడలియును.

లండను నవంబరు ౧౦:- పేరిస్-గ్రీసు దొరతనము వారు పరాసుదొరతనమువారి కొకలేఖ సంపాదించిరి. తాము తమ తాటస్థమునకు మిత్రమండలివారియొడ నమ్మకబుద్ధితో నిలుపుకొన నశ్చయించియుంటిమనియు మిత్రమండలికిని తమకు ఉండుట్టి సంబంధముల చీకాకుటయు నద్దేశముతో ప్రయరింపబడు కటకపునాస్తలను మిత్రమండలివారు లెక్కనెయిరిని నమ్మయింటిమనియు యీలేఖలో వ్రాయబడినది.

గ్రీసుదేశమునకు బహులు.

లండను నవంబరు 10:- ఏథెన్స్-బియోండు గారుపరాసు దేశపు ప్రధానమంత్రియైన సిమ్మెట్ల కన్స్టేన్టైన్ బహులుగ కొంతసామ్యము 20000 టన్నుల గోధుమలను పంపిరి. గ్రీకువారు వానిని స్వీకరించిరి అని నీ హెమెరాపాథిక వ్రాసిరి. గ్రీకు వారుమరిల 160 లక్షలు బహులు కావలెనని మిత్రమండలి వారిని కోరిరి మిత్రమండలి వారనకులముగ నీ ఆలోచించుచున్నారని ఏథెన్స్ నుండి రూటకు విలేఖరి తెలిపెను.

అమెరికా

మిత్రమండలివారికి ఋణము

లండను నవంబరు ౧౦:- మిత్రమండలివారికి అమెరికా వారు క్రిందభంగున వాణిజ్యలబ్ధి యని నిచ్చివేయుటచే అమెరికాలోని టంకలలు వారికివాణిజ్యలను సరిగనందియ్యబలకుండవచ్చునని న్యాయాధ్యక్షుండి రూటకు విలేఖరి తెలిపెను.

అమెరికాలోనొక ఉక్కు కర్మాగారము తగులబడుట

లండను నవంబరు ౧౧:- న్యూయార్కు సౌతుతెలములో జెతలంకంపెనీవారి పెద్ద యంత్రకాలలో నొకటి గలదు దీనిలో ౧౦ లక్షల డోలర్ల విలువగల ఫిరంగులను మందుగుండు సామగ్రిలను గలవు ఇవి యన్నియు తగులబడి పోయినవి. ఎవరో తగుల జెట్టిరిని తెలుచుచున్నారు. ఈ యంత్రకాలలో ౨౦౫౦ మంది రాత్రింబగళ్ళు పనిచేయుచున్నారు. వీరిలో ౮౦౦ మందికి చావు జైవికముగాతప్పినది.

భీనా.

చినాలో మిలిటరీగవర్నరును హత్యచేయుట.

లండను నవంబరు 11:- హంఫ్రి-జహాన చక్రవర్తిగారి పట్టాభిషేకము సందర్భమున హంఫ్రిలోని జహాన రాయబారి కర్తమునా రుత్నముచేయుచు వాహ్ని: మంపుటచే మిలిటరీ గవర్నరు అడ్మిరల్ నైజ్ జక్సంగుగారు మోటారుబండిలో వెళ్ళు ప్రాంతగ ప్రభాప్రభుత్వవారును మర పిస్తోలతో 18 బాల్లల వదలి ఆయనను వధించిరి. ఆయన కార్యదర్శికి గూడ బలమైన గాయములు తగిలినవి.

జపాను

మికాడోగారి పట్టాభిషేకము

లండను నవంబరు 11:- టోక్యో-నిన్నున పట్టాభిషేకోత్సవముతయము యధాక్రమముగా జరిగినది. అస్వస్థతచే చక్రవర్తిగారు మాత్రము రాజాలకుపోయిరి. తేనతానుండి రమున చక్రవర్తిగారు పూజచేపిమ్మట దేశభక్తియు నైకమత్యమును కలిగి ముండుటయే మనము మన పూర్వకుల మా పించదగిన కృతజ్ఞతయని నడుపుచు నుత్సవించిరి. లక్ష పానులు దానధర్మములకు వ్యయపరుచునట్లు జ్ఞాపించిరి. శ్రీకార్ణి చక్రవర్తిగారును ప్రెసిడెంటు నిల్వనుగారును తక్కిన దేశాధిపతులును ఆభిషేకనాస్తల సంపాదించిరి.

పారసీకము

అన్నా తురులకు సహాయము.

లండను నవంబరు ౧౦:- పారసీకమునందలి సాల్మములో ౨౫౦౦౦ మంది ఆసిరియా క్రైస్తవులు కరణార్థముగ నున్నారు. వీరన్నా తురులకున్నా గాఢ సహాయము చేయవలెనని కాంటన్టెంట్ ఆర్మీబీషపు గారు హెచ్చరించిరి.

సింలా

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తిరిపివార్త

థిల్లీ. నవంబరు ౧౧:- నిట్టిటి దివ్యుని శ్రీ రాజప్రతినిధిగారికి ఈ రీతిని తిరిపివార్త సంపాదించి.

బల్గేరియను మొరగను చేరిరినియు ఎడమట్టునకు వాట ప్రయత్నములు సులభమందరియు బల్గేరియాలో ప్రయరింపబడినది. నదివైపున ఎల్కెస్సెవల్ మున్నగు పట్టణము లాక్రమింపబడినవి.

రీగాకు ౨౨ మైళ్ళు పశ్చిమమునకున్న కమ్మెర్న జిల్లా యను, బాకబు ప్రాంతమునను ఎల్కెస్సె (గ్రామమును, స్ట్రీ నదివై కొమెంఫ్ ప్రాంతమున ద్వీప్ మున్ననను వైర్బల్ భాగమున నున్న కేరోక్ గ్రామమును రష్యన్ లాక్రమించుకొనిరి. శత్రువులు మూడుసార్లు పట్టించి: ముమ్మారు నైకకు తరిమి వేయబడిరి. బుగ్విని సరిహద్దున నుండు ఒక బలియనుగు ఆరణ్యమును రష్యావారు పట్టుకొనిరి.

వెక్టర్ వోట్ల తీవ్రమగు ఫిరంగిదళ యుద్ధములు జరిగి పట్టు పరాసువారు తెలియపరచిరి

కోల్ డిబువాను మరలపట్టుకొనునని మిత్ర శత్రువులధికమగు సేలతో మట్టడిచెరినియుగాని వారినితిరిమివేయబడిరియు ఇటలీవారు ప్రయరించిరి. శత్రువులను పారదోలుచు ఇటలీవారు సీప్ పర్యవేక్షణను బట్టుకొనిరి.

విజయమో పరాజయమో కలుగు నంతవరకును విడిపోకుండ నిలచి పర్యవసానమును చూచుటకు మిత్రమండలివారు దీక్షబూని యున్నారనియు, ప్రత్యేకసహధానమున గూర్చిన వదంతుల్నియు ఉబుకుపోనికర్తవ్య పుణ్యములనియు గిల్లువోలులో శమ ప్రసంగమున ఏన్స్క్రెట్టు మంత్రిగారుని.

మిత్రమండలివారు కలవరము లేకుండా ధుమ్ర్యమున వ్యాసుస్వాతంత్ర్య భావమును విశ్వాసముతోను పోరుచున్నారని- శత్రువులు మానవధర్మముల పరిత్యజించి ప్రపంచమునంతయు భయవెట్టి వశపరచుకొనవలెనను తలంపుతో ఆజ్ఞానలగు బాబురకలె రుజుగర్తమునంతయును గీటునం బుచ్చిపోచుచున్నారు

క్రొత్త యుద్ధకార్యనిర్వాహక సంఘము.

లండను నవంబరు 11:- కిచనరుగారు మరల వచ్చువరకును ఆసిస్కెరు గారును బాల్కన్ గారును లాడుకు బార్టి గారును పోనులగాగును మెకెన్నా గారును కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులుగా నుండరిని పార్లమెంటు ప్రజల సభలో ఆసిస్కెరుమంత్రి గారు నడిపిరి

పరాసువారి ప్రటనము.

లండను నవంబరు ౧౧:- పారసు వ్రాయదగిన విషయమేమియును లేదని అధికారులు ప్రకటించిరి.

యంత్రిశాఖ తగులబడుట.

లండను నవంబరు ౧౧:- న్యూజెర్సీ ప్రెస్ మనులోని యంత్రకాలలో చిట్టిముగంటులతోచి ౧౦ లక్షల డోలర్ల నష్టము కలిగినది ఇంటుమల్లేగము మిత్రికండలివారి క అకు చేయబడినది.

వృత్తాంతములు

గిరిమొండుకూలీల వద్దతి.

దీనినిగూర్చి ఇటీవల ఇండియా దొరతనముగారు ఇండియానుండిగారికి వ్రాసినది తెలియుచున్నది.

మహారాష్ట్రవిద్యా శాస్త్రశాస్త్ర:- ఈసభ తొమ్మిదవసారి అమానుషనగరములో క్రిస్ తవనందుగలలో నమాజేతుగును-

భీమవరంతాలూకా వోడవరం గ్రామంలో రాక్షస సంవత్సర ఆశ్వయుజ 3౦ అదివారం సాయంత్రం ౫ గంటలకు సనాతన పరిశుద్ధవైదిక ధర్మోద్ధావలకు శ్రీ బ్రహ్మర్షి దయానందవరస్వతి స్వామివారి 82-వ సంవత్సరీకోత్సవము జయప్రదముగా జరపబడినది.

కాశ్మీర రాజు వివాహము:- ఈ నెల 12వ తేదీని కాశ్మీర మహారాజుగారు కథూనూలతోను బంధు మిత్రులతోను నేడు (12-11-15) చంచాలో బయలుదేరి ఖుషాబు వెళ్లెదరు. అదట ప్రధాన మంత్రి గారి మందిరమున కథూనూలు కొంతకాలముండురు.

రగి వర్తక సంఘములు నిలుపుచేయబడుట:- కంపెనీల చట్టము ప్రకారము నమోదు చేయబడిన వర్తక సంఘములలో రగి సంఘములు పరిగా పనిచేయవలెనని 3-౧౧-౧౫ తేదీ మొదలు యూదుమాసములలోగా తగిన కారణము చూపకున్న వీరిని నిలుపుచేసేవని రిజిస్ట్రార్ గారు ప్రకటించిరి.

వ్యాపతి నుబ్బారావుగారి సంచారము:- దేశీయ మహాజనసభకు సంయోగకార్యదర్శి యగు వ్యాపతి నుబ్బారావుసంతులుగా గుత్తక హిందూస్థానమున సంచరింపవోవుచున్నారు. ఈనెలలో కలకత్తా పౌరకీర్తన అలహాబాదు లాహోరు నగరములకు ముంపునెలలో వాగ్తూరు అమరావతి నగరములకును వెళ్లెదరు.

దేశీయ మహాజనసభ బొంబాయి సంఘము:- ఈ నెల ౧౧వ తేదీనై సంఘమువారు తమ సంఘమునకు ౪ సంవత్సరములనుండి అధ్యక్షులుగనుండి మహతాగారు చనిపోవుటచే తమ విచారమును నూరించుముగ తీర్మాముచుచేసిరి తీర్మానము సభవారి ఆశుమెంబరే. పిమ్మట డి ఇ వాచాగారి ధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఇటలీరాజుగారు పుట్టినదినము - ఈనెల 11 వ తేదీ ఇటలీ రాజుగారు పుట్టినదినము గుటచే బొంబాయిలోని ఇటలీ తా రుత్ననములను చేసిరి. వారి కార్యాలయములు మాయబడినవి ఇటలీ జాతీయ పతాకము లెత్తబడినవి. బొంబాయికా శాశ్వతముననున్న ఇటలీదేశపు నాకలుగూడ నలంకరింపబడి వి. 11 వ తేదీ రాత్రి ఇటలీ గారందరికిని విందు చేయబడినది.

జపాను చక్రవర్తిగారి పట్టాభిషేకము:- బుధవారమునాడు పట్టాభిషేకము నిరంతరగానుచుగ సాగినదని టోక్యోలో విజేతమంత్రి కలకత్తాలోని జపానురాయబారికి తిరిపివార్తసంపెను. శ్రీరాజప్రతినిధిగారు హార్డింజి ప్రభువుగారు ప్రకటించుచు కలకత్తాలోని జపానురాయబారికి తిరిపివార్త సంపాదిరానుబాగు శ్రీప్రభువుగారికి వందనము లాచరించుచు మరల తిరిపివార్తసంపిరి.

వీరేశలింగముగారి మీద కేసు చేయుట:- కందుకూరి వీరేశలింగము వ్యాపతి నుబ్బారావు యుగేశటి కేసుగిరిరావు ముంబట్టి అచ్చునిరాయ్యటి సీతారామయ్య పి. శివరావు గారుల మీద కాశ్మీరియను పత్రికా సంపాదకులకు టి. శ్రీరాములుగారు లెచ్చిన కేసు గోదావరి జిల్లా జడ్జి జే. ఎస్. రాయగారు విచారణ చేసిరి ఉభయ పక్షముల వాదములకు మాగిసినది. 17 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

సర్ విలియంవెడరు బర్మ గారి సానుభూతి:- సర్ విలియంవెడరు బర్మ గారు మహతాగారిభార్యగారి కుశలతకు తిరిపివార్తసంపిరి.

కీర్తి కేఫులగు మహతాగారు:- అలహాబాదు సభ ఈ నెల ౧౧ వ తేదీ సాయంకాలమున అలహాబాదులో పార మహాజన సభ నూడినది సర్ హెన్రీకాటకు సర్ ఫిరోజుషా మహతాగార్ల మరణములకు గూర్చి సానుభూతిని తెలుపుచు తీర్మానములు చేయబడినవి.

సర్. ఎస్. జి. చంద్రావర్మగారు నిరాకరించుట:- సర్ ఫిరోజుషాగారి స్థా.మున పురపాలక సంఘసభ్యులుగా నుండ నంగీరింపుడని చంద్రావర్మగారిని సంఘసభ్యులు కోరిరి నేను రాజకీయ సాంఘిక భాషావిషయక సేనచేయ సంకల్పించుకొంటిని గాన నే నంగీరించనని చంద్రావర్మగారు నడిపిరి. హిందూదేశమునందలి రాజకీయనాతియాధిపతినిగూర్చి వీరొంగింధమును వ్రాయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

THE GREAT WAR.

Incendiarism in America: Two Factories Damaged.

SINKING OF 'ANCONA': FULLER DETAILS.

Formidable Coldilana Fortress Taken by Italians.

MILITARY GOVERNOR OF SHANGHAI KILLED BY ANTI-MONARCHISTS.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

Amalgamation of Great Industrial Organizations.

LONDON, November 11. The Amalgamation of the British Miners Federation, the Transport Workers Union and the Railwaymen's Union has been ratified embracing one and half million workers.

Nationalist Volunteers.

Mr. Redmonds' Request Granted.

LONDON, November 11. The 'Daily Telegraph' says that it is understood that the Government has yielded to Mr. Redmond's request for the recognition of Nationalist volunteers.

The New War Committees.

LONDON, November 11. In the House of Commons Mr. Asquith announced that the New War Committee of the Cabinet during Earl Kitchener's temporary absence would consist of himself, Messrs. Balfour, Lloyd-George, Bonar Law and McKenna.

Daily Cost of the War £ 4,350,000.

LONDON, November 11. Mr. Asquith speaking in the House of Commons, said that the daily cost of the War was now £ 4,350,000. There was a surplus of about £ 150,000,000 for the half year from April. The total expenditure from 1st April to 6th November was £ 743,100,000, of which the Army, Navy and Munitions cost 517 millions; loans 98 millions; and food supplies etc. 23 millions.

German Submarines Sunk.

By British Cruisers.

LONDON, November 11. MADRID.—It is reported from Gibraltar that two German submarines have been sunk in the Straits by British cruisers.

British Japanese and French Steamers Sunk.

LONDON, November 11. The British steamers "Buresk," "Glenmoor" and "Clan Macalister" and the Japanese steamer "Yasukuni Maru" have been sunk. No details have been received. The British ships "Californian" and "Moorina" have been sunk.

French Mail Boat Sunk.

LONDON, November 11. ROME.—A German submarine on Sunday torpedoed and sank the French mail-boat "France". The crew were saved and have been landed at Gazliari.

The "Dacia" Torpedoed.

Sunk after Rescuing Crew of Italian Vessel.

LONDON, November 11. PARIS.—The French steamer "Yser" formerly the "Dacia" has been torpedoed after rescuing the crew of the Italian vessel "Elisa Francesca." All passengers and crews have been landed.

THE LONDON COUNTY COUNCIL.

Unique Resolutions of Confidence.

Hostile Press Vigorously Criticised.

LONDON, November 11. The members of the London County Council standing up and singing the National Anthem have unanimously passed a resolution assuring the Government of the unfaltering determination of the people of London to support them to the utmost in the prosecution of the war to a successful issue.

Besides the London County Council, the Municipalities of Islington, Bristol, and other places have passed unanimous resolution of confidence in the Government. These resolutions are without precedent, as the Lord Mayor of Bristol pointed out in a speech in which he denounced the bitter, vindictive, and ignorant criticism of a section of the Press as dangerously weakening the power of the executive. The "Daily Chronicle" points out that the resolutions like the Guildhall speeches prove that the speeches of Lord Loreburn and Lord Courtney are entirely unrepresentative of public opinion.

British Vessels Between Foreign Ports.

The Prohibition Order.

LONDON, November 11. The order prohibiting British vessels from carrying cargo between foreign ports unless licensed comes into

force on the 1st December. The Board of Trade says that it is not expected that it will be necessary to interfere with the established services, and it will do the utmost to avoid disturbing pre-existing business.

Temporary Judges for Calcutta and Madras High Courts.

LONDON, November 11. In reply to Mr. MacCullum Scott, Mr. Chamberlain said it did not appear that the appointment of temporary Judges at the Calcutta and Madras High Courts had materially reduced the congestion of work, but it had prevented any increase of congestion. The establishment of the new High Court at Patna would relieve Calcutta, while the Madras Judges hoped that arrears would be much diminished by the end of the year. Mr. Chamberlain said he was aware of the disadvantage of temporary appointments, but an increase in the permanent strength of Benches was an unsuitable remedy for temporary congestion of work.

Replies to Questions in House of Commons. Hardship of Indian Officials in Mesopotamia.

LONDON, November 11. In the House of Commons, in reply to Sir G. Robertson who raised the question of the hardship suffered by Indian Civil Officials belonging to the Reserve of Officers, who were now on active service in Mesopotamia owing to the rule that military service outside India did not count, for leave Mr. Austin Chamberlain said he would consult the Government of India on the subject.

Promotion of Officers During war.

In reply to Mr. Partington, who urged a reduction, in the case of officers and Indian officers during war of the period of Service necessary for promotion to Major, Mr. Chamberlain said he did not consider the circumstances justified such a measure, which was counter to the principles of the Indian Army system. The grant of temporary rank in certain cases was now under consideration, and had already been applied to some extent.

Operations on British Front.

Keen Aerial Activity.

LONDON, November 11. Field Marshal Sir John French, in a despatch, reports keen aerial activity, in the course of which a German aeroplane was overturned and fell seven thousand feet. On another occasion the British lost an aeroplane. There has been less artillery activity than usual.

Prime Minister of Nepal.

An Honorary Lt.-General.

LONDON, November 11. The Prime Minister of Nepal has been gazetted an Honorary Lt.-General.

The P. and O. Company.

LONDON, November 11. The Peninsula and Oriental Steamship Company have declared a dividend of five percent for six months making fifteen percent for the year.

Tenders for India Bills.

LONDON, November 11. Tenders of 94 pounds twelve shillings and three pence for twelve months India Bills receive 78 percent. Above that price they receive in full.

Help for Famishing Christians.

Archbishop's Appeal.

LONDON, November 11. The Archbishop of Canterbury appeals for help for 25,000 famishing Assyrian Christians who have taken refuge at Salmas, Persia.

Ammunition Work in United Kingdom.

LONDON, November 11. Mr. Lloyd George announces that there are now 1,679 controlled munitions establishments.

ITALY.

BRILLIANT ITALIAN ACHIEVEMENT.

Daring Work of Alpini.

LONDON, November 11. The conquest of Coldilana, a formidable fortress mountain, is one of the most brilliant Italian achievements. It had been besieged for months during which the outlying works were gradually carried by the construction of zigzag entrenchments up the sides of the mountain in the teeth of machine-gun

fire and mining operations. Among the heroic operations of the siege a case is mentioned of a large detachment of Alpini who forced their way into an angle of the mountain near the summit and hung on bravely for several weeks risking death from starvation owing to the difficulty of supplying them. In this terrible period the Alpini bored a countermine under a peak. When the supreme assault came the Austrian remnant made a stubborn stand in blinding snow and bitter cold, rolling boulders and flinging boxes of bombs on the heads of the assailants. But they were unable to withstand the final rush. The conquest of Coldilana mountain gives the Italians command of the forts in the Parola and Livinalongo valleys.

The Assailant of the Ancona.

LONDON, November 11. Italian newspapers are convinced that the assailant of the "Ancona" was a German submarine flying Austrian colours. They point out that Germany and Italy have not declared war.

Sensation in America.

WASHINGTON.—The news of the sinking of the "Ancona" has caused a sensation and is regarded as foreshadowing a controversy with Austria similar to the critical "Lusitania" dispute. The above cable was the first news which reached the British press of the sinking of the "Ancona," which is a large Italian Tarns-Atlantic liner of that name.

The Passengers.

The passengers on the "Ancona" included several Americans. A boat has arrived at Malta with forty-one of the crew and four passengers. Lloyds Bizerta Agent says that some three-hundred, mostly women and children, have been drowned.

A German Explanation.

AMSTERDAM.—A Berlin semi-official telegram alleges that the "Ancona" attempted to escape, compelling the submarine to use her guns.

Americans on Board.

WASHINGTON.—The State Department learns officially that there were Americans on board the "Ancona" but it is not known whether any were killed. If so, the United States will pursue the same course with Austria as she did in the case of the "Lusitania," unless it is shown that the "Ancona" ignored warnings and attempted to escape.

Americans Drowned.

WASHINGTON.—The Ambassador at Rome reports that about twenty Americans are believed to have perished in the "Ancona."

Fuller details.

ROME.—The "Ancona" left Naples on Friday and called at Messina which she left at five on Saturday evening. She was between Sardinia and Bizerta when a submarine appeared. The "Ancona" increased her speed but the submarine overhauled her firing repeatedly and hitting the liner's stern. Piteous scenes ensued women and children screaming. The Captain stopped the liner and the submarine approached still firing and then torpedoed the "Ancona". There was not sufficient time to lower all the boats.

The "Ancona" before sinking wirelessed for help. Launches from Ferryville arrived and were attacked by the submarine. A man, a woman and two boys just rescued were killed by shell on board a lifeboat.

Survivors of the "Ancona"

LONDON, November 11. PARIS.—161 survivors of the "Ancona" have arrived at Bizerta and been taken to hospital.

ROME.—The "Tribuna" states that there were twenty-five Americans on board the "Ancona."

Operations at Cordevole.

LONDON, November 11. ROME.—A communique says:—The Italians actively continued offensive operations at Cordevole, attacking a mountain ridge seven thousand feet high, which they crossed at several points. An enemy attack on Monte peak on the Isopzo front was repulsed.

UNITED STATES

An American Steel Co's Workshops

Destroyed by Fire.

Incendiarism Suspected.

LONDON, November 11. NEW YORK.—One of the largest machine shops of the Bethlehem Steel Company at South Bethlehem containing guns and war material worth a million dollars has been destroyed by fire believed to be of incendiary origin. Eight hundred workers narrowly escaped. The shops employed 2,050 men day and night.

A Mysterious Fire.

One Million Dollars Damage.

LONDON, November 11. Damage estimated at a million dollars has been done by a mysterious fire in the mills at Trenton, (New Jersey) where barbed wire for the allies was being manufactured.

A BELGIAN LAWYER.

Removed from American Service.

Not Being Persona Grata With Germany.

LONDON, November 11. WASHINGTON.—The State Department announces that M. Delaval, a Belgian lawyer, employed as Counsellor to the American Legation at Brussels has left Belgium and will not return. Germany has informed the United States that M. Delaval was "Persona non grata." M. Delaval whose report on the Cavell case figured largely in the American Minister's correspondence published in Great Britain will probably go to Havre.

Allies' War Bills.

ALLAHABAD, November 10. The "Pioneer's" London correspondent wires:—Reuter's New York correspondent says that the gold poured in the payment of the Allies war bills has overtaxed the capacity of the American mint.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

Lull in Dvinsk Region.

LONDON, November 11.

PETROGRAD.—A communique says:—There is a lull in the Courland and Dvinsk regions, but on the Southern front desperate fighting is taking place.

Attacks Repulsed.

North of Yelki the Russians repulsed a number of enemy attacks and pierced the enemy front southeast of the village of Budki, which they occupied with the adjacent forests, and captured over two thousand prisoners. Half of whom were German and twenty Russians. A great number of the enemy were drowned in the river Tcherniavka. The artillery largely contributed to the Russian victory.

Fighting Near Bukovino.

Successful Russian Assault.

ALLAHABAD, November 11.

The "Pioneer" special cable:—LONDON, November 10th.—A Russian official statement says that eastward of Zaleszycki near the Bukovino border, we carried an assault on a fortified wood whence the enemy had been enfilading our trenches. Four counter-attacks were repulsed.

The "Times" Petrograd correspondent writes that the sudden renewal of the enemy's activity at Zaleszycki was apparently designed to influence Roumania.

Russian Expert on the War.

LAHORE, November 11.

LONDON, November 10th.—The "Times" correspondent at the Russian Headquarters quotes a high authority as saying that the second stage of the war concluded with the final stoppage of the invasion. The third will begin when we proceed to drive back the invader. A Russian offensive meanwhile will necessarily partake of the character of an operation preliminary to the great blow we conjointly with our allies shall deliver in the Spring.

GERMANY.

Krupp's Colossal War Profits.

LONDON, November 11.

AMSTERDAM.—A telegram from Essen says that Krupp's profits for the year amounted to 4,320,000 sterling as compared with 1,655,000. A dividend of twelve per cent, is declared.

Another German Cruiser Torpedoed.

LONDON, November 11.

It is reported in Copenhagen that the German Cruiser 'Frauenlob' the sistership of the 'Undine' has been torpedoed in the Baltic. The 'Frauenlob' and the 'Undine' were prominent in the cowardly attack on the stranded submarine E18.

Huge Total of Prussian Casualties.

LONDON, November 12.

ROTTERDAM.—Ten more lists of Prussian casualties amount to 78,376 between the 22nd October and the 2nd November. The aggregate Prussian losses are 2,099,454 including 593,189 in the last three and a half months.

SERBIA.

British Forces in Serbia Increased.

LONDON, November 11.

SALONIKA.—The British line has been considerably reinforced and is pushing northwards and greatly facilitating operations of the French whose flank movement tends to relieve the pressure on the Serbians in Babuna pass.

Bulgarians Defeated.

ATHENS.—It is reported that the Serbians have gained an important success against the Bulgarians advancing on the front from Uskub to Prizrend. The situation of the Bulgarians at Kuprulu is very dangerous on account of the Franco-Serbian attack from south.

Bulgarian Penetration Arrested.

Albanian Danger to Serbians.

LONDON, November 11.

A correspondent at Monastir, in a message dated November 5th, says that the Serbian garrison under the command of Colonel Vassitz, the Hero of Monastir against the Turks in the Balkan war, was unexpectedly called upon to arrest the Bulgarian penetration in the district and succeeded against great odds, though besieged on all sides and cut off from the central Government and the main army. Colonel Vassitz had also to counteract Bulgarian attempts to provoke risings among the Bulgarian sections of the population of Monastir, Ochrida and the adjoining districts. Seven Bulgarian comitadjis were found hiding in a shop at Monastir and confessed that they were the advanced guard of raiders. Colonel Vassitz armed the loyalist inhabitants with rifles, thus overawing the rebels, but the Albanian danger remains, threatening to create a southern area of conflict for the Serbians already besieged on the north, east and west.

Kuprulu Recaptured by the French.

LONDON, November 11.

ROME.—A telegram from Monastir says it is officially announced that the French have recaptured Kuprulu.

Importance of the Recapture.

The recapture of Kuprulu is most important, foiling the Bulgarian plan to envelope the Serbians from the south.

Difficulties of the Teuton Armies.

German Reports.

LAHORE, November 11.

The "Civil and Military Gazette's" London correspondent wires: The "Morning Post's" Copenhagen correspondent says:—Correspondents of the Berlin papers on the Serbian

front are drawing attention to the enormous difficulties confronting the Teutonic armies. Besides natural disadvantages and the inclement weather, straggling groups of Serbian soldiers prepare ambushes everywhere and disappear before their capture is possible. This is causing considerable losses.

GREECE.

Greece and the Entente.

A Message and a Hope.

LONDON, November 11.

PARIS.—In a message to the French Government the Greek Government says that it is firmly determined to continue the neutrality on the sincerest goodwill towards the Entente. The Government hopes that the Entente will not be influenced by malevolent reports circulated with the object of impairing the relations between Greece and the Entente.

Greece and the Allies.

ALLAHABAD, November 11.

ATHENS.—The "Nea Hemera" refers to the French offer and the Greek acceptance, subsequent to M. Briand's accession, of a loan free of interest and 20,000 tons of wheat.

Reuter's Athens correspondent says that Greece recently approached the Allies regarding a further loan of £16,000,000 and that the Allies are favourably considering it.

RUMANIA.

Russian Sailors Disarmed.

For Landing in Neutral Territory.

LONDON, November 11.

A Bukarest message to the "Times" says that 860 Russian sailors from the Gunboats on the Russian shore of the Danube have arrived at Turnu-Severin. The Rumanian Government has taken steps to disarm and detain the Russian vessels laden with munitions remaining in Rumanian Ports.

Rumania's Attitude.

Premier's Statement.

ALLAHABAD, November 11.

The "Pioneer's" London correspondent wires:—The "Central news" Paris correspondent quotes Bucharest telegrams stating that M. Bratiano, in the course of a statement on Government's policy, declared that the suggestion that Rumania would take anti-Russian action was absurd. Rumania's sympathies were entirely with the Entente. A policy of seeking benefits without sacrifices was impossible, but Rumania was not prepared to make sacrifices without at least the strong probability of successes. Whatever the result the Balkan campaign would not decide the war.

FRANCE.

Enemy Attacks Repulsed.

LONDON, November 11.

PARIS.—A communique says:—Two violent enemy attacks at Butt and Tahure in Champagne were repulsed. Elsewhere there was cannonading.

Later.

The sunken steamer is the 'France' which is a four thousand ton Marseilles steamer and was returning from Salonika where she had landed troops.

UNSUCCESSFUL GERMAN OFFENSIVE.

Value of French Strategic Railways.

ALLAHABAD, November 11.

The Central news Amsterdam correspondent quotes a Dunkirk account of the unsuccessful German offensive in Flanders and in Artois. Eight great attacks on the British front were made in thirteen days and all completely failed. Although the enemy's physical exhaustion has considerably increased, he is fighting with admirable courage, with the object of capturing French positions between Givenchy and Arras and those the British held further north. The French have strong reserves rapidly transferable to critical points, thanks to perfect strategical railways, the latter were the object of persistent attacks by Zeppelins and aeroplanes, which, however, seldom risk a duel with the French airmen and have so far achieved little results. The French officers estimate that 700 Germans have been killed daily in the past fortnight between Vermelles and Arras.—('Pioneer's' cables.)

Nothing to Report.

LONDON, November 11.

PARIS.—The Communique says there is nothing to report.

JAPAN.

The Mikado's Coronation.

Worship of Ancestral Spirits.

Amnesty and Charities Given.

LONDON, November 11.

TOKIO.—The ceremonies attendant on the Japanese Coronation were carried out at Kyoto yesterday with great pomp precisely according to the established precedent except that the Empress was absent owing to indisposition. The Emperor after worship before the sacred shrine containing the divine mirror delivered a speech in which he spoke of unity and patriotism as the highest tribute which could be paid to one's ancestors. Afterwards the Imperial Rescript was issued granting special amnesty and decreeing the grant of a hundred thousand pounds to charity. The Emperor received messages of congratulations from King George, President Wilson and other heads of States.

Brilliant future in Store for Japan.

LONDON, November 11.

At the Coronation "Dejeuner" at the Japanese Embassy, Sir E. Grey, proposing the toast of the Mikado, said there was a brilliant future in store for Japan. Her interests and those of the Allies would be secured by the result of the war. Thereafter he trusted peace would be long assured.

Honour to Japanese Ambassador.

The King has conferred on Mr. Inouye the Grand Cross of the Victorian order.

Viceroy's Telegram to Japanese Consul.

CALCUTTA, November 11.

A telegram has reached the Consul-General of Japan from the Foreign Minister in Tokyo that the Coronation ceremony of the Emperor of Japan was concluded on Wednesday without hitch. The Consul-General for Japan has received the following from the Viceroy:—

"I am desired by the Viceroy to convey to you expression of His Excellency's good wishes on the occasion of your celebration to-night of the Coronation of His Majesty the Emperor of Japan."

Mr. J. Shinobu has replied as follows:—
"Please tender to the Viceroy my hearty thanks for His Excellency's expressions of good wishes on this auspicious occasion. Permit me to avail myself of this opportunity to manifest my sincere desire that the new era of my august Sovereign will mark an epoch in drawing the two Allied nations nearer and closer by the link of the good and friendly relations happily existing to-day."

AUSTRALIA.

Anti-German Legislation in Australia.

LONDON, November 11.

MELBOURNE.—Premier Hughes has informed a deputation that the Government is considering the removal of all German trade names from the register.

AFRICA.

General Smuts to Command in East Africa.

LONDON, November 11.

A Capetown telegram states that probably, General Smuts will command the South African Contingent in East Africa with a British Chief of Staff.

A Counsel of Perfection.

LAHORE, November 11.

The "C. and M. Gazette's" London correspondent wires:—The "Cape Times" says that following the Canadian scale, the Union of South Africa should send 40,000 troops to East Africa. This was a counsel of perfection at present but it was the ideal towards which they should work.

HOLLAND.

British Cruisers in Danish Waters.

A Contradiction.

LAHORE, November 11.

The Exchange Company's Copenhagen correspondent contradicts the assertion that a British squadron of five cruisers and five destroyers, which has been operating off Skaw, entered Danish waters.—(C. and M. Gazette's) cable.)

CHINA.

Chinese Military Governor Assassinated.

By Anti-Monarchists.

LONDON, November 11.

SHANGHAI.—Admiral Tsengjueheng, the Military Governor, was motoring to the Japanese Consulate to attend the Coronation reception when he was assassinated by two anti-monarchists, who fired eighteen shots from automatic pistols. The Admiral's Secretary has been seriously wounded.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

DELHI.

Indentured Labour.

DELHI, November 11.

It is understood that an important despatch on the subject of Indentured Emigration has, been recently forwarded to the Secretary of State for India.

The Bombay Chronicle's Comment.

BOMBAY, November 12.

In connection with the announcement that an important despatch has been sent to the Secretary of State by the Government of India on the question of indentured labour the "Bombay Chronicle" says:—"It would have been a disaster of the first magnitude if the Government of India had followed the example of compilers of the report in treating the question as they treated it from an almost exclusively economical point of view and ignored its political and social aspects. But under the wise guidance of Lord Hardinge that was hardly likely and we are gratified to learn that the Government of India have unanimously expressed themselves against the system of indentured labour and have recommended its abolition to the Secretary of State, a recommendation which we trust will not be ignored by Whitehall. To Lord Hardinge of course must be given the chief credit for this foresighted action and his name will forever be associated with the abolition of a system akin to slavery which has existed too long under official recognition. Its abolition will go far to re-establish the prestige and status of Indians in the crown and self-governing colonies."

War Cable to the Viceroy.

DELHI, November 11.

The following telegram dated yesterday has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

A Bulgarian communique says that the Bulgarians reached Morava on the whole front and are preparing to cross to the left bank. Aleksinac and other towns on the river have been occupied.

The Russians occupied the district of Kemmern 22 miles west of Riga and the village of Epukin near Jacobstadt and a village south, west of Dvinsk near Komaroff on the Styr. The enemy thrice attacked and was thrice repulsed. On Bukovina border the Russians captured a strongly fortified wood.

The French report violent bombardment of several points.

The Italians report that the enemy attempted to recapture Colonel De Lana with big forces, but the attack was repulsed, and the Italians pursuing captured the summit of Mount Sief north.

Mr. Asquith at the Guildhall said that the Allied powers are united with one purpose to stand or fall together. Rumours of separate peace are idle chatter.

The French Minister said that on one side was tranquillity, courage, and faith in the ideas of justice and liberty, and on the other side there was forgetfulness of all principles of humanity, and all plans are pursued with a childish disregard of all scruples to dominate the world by terror.

Plague Report.

SIMLA, November 11.

The Plague report for the week ending 6th November stood at 2,793 deaths against 3,891 cases. Bombay gives the highest figures showing 1,557 deaths, other figures being Madras 131, Bihar and Orissa 25, United Provinces 55, Punjab 34, Burma 31, Central Provinces 468, Mysore 94, Hyderabad State 269 and Central India 128.

CALCUTTA.

Moharrum in Calcutta.

CALCUTTA, October 12.

Two Deputy Commissioners of Police were specially deputed by the Commissioner of Police last evening to consider several hundred applications for Moharrum processions. Altogether 400 were granted.

Why Should Students Pass B. A. and Matriculation in Large Numbers?

CALCUTTA, November 12.

At the next meeting of the Senate of the Calcutta University to be held on the 4th December a lively discussion is expected to take place on Dr. Watson's motion for instituting an enquiry into the increase of percentage of passes in B. A., and Matriculation. Opinion in University circles is sharply divided in this matter and already notices of amendment are pouring in. Dr. Watson is inclined to view the whole situation with alarm but such is not the feeling among the Indian members of the Senate.

Bombay Congress Committee.

At a meeting of the Bombay Congress Committee yesterday, a resolution giving expression to their sense of profound sorrow on the lamented death of the Hon'ble Sir Pherozeshah M. Mehta who was President of the Committee for the last 8 years was adopted. Mr. D. E. Wacha, was then elected President of the Committee.

UNITED PROVINCES.

Moslem League: Decided to be held in Bombay. Mr. Haque Elected President.

LUCKNOW, November 10.

The Council of the All-India Moslem League decided to hold the next annual sessions of the League in Bombay. Votes recorded as regards this resolution are 49 for and 13 against. Mr. Mazharul Haque Barrister, Bankipore is elected President for the next annual sessions of the League by an overwhelming majority.

Details of Voting.

LUCKNOW, November 11.

Further details in connection with the holding of the session of the Muslim League this year at Bombay decided upon at the Council meeting of the All-India Moslem League show:—

Bengal, Madras, Delhi, Burma and North West Frontier Provinces voted unanimously in favour of the meeting while Punjab and Bombay were against by a majority. The Majority in the United Provinces and Behar were in favour.

Mr. Wazir Hussain, Honorary Secretary left for Bombay this evening.

A Student Interned.

ALLAHABAD, November 11.

Suresh Chandra Battacharjee an 18 years old student in the first class of the Hindu College, Benares, has been ordered to be interned at Jolam near Cawnpore. He has to report himself to the Superintendent of Police, Benares immediately.

The Son of the Bhopal Begum.

Takes his Degree.

ALIGRAH, November 11.

Prince Hameedullah, youngest son of H. H. the Begum of Bhopal after taking his B. A., degree from the Aligarh College has joined the college for M. A., in Economics and L. L. B., degrees.

The Case of Bimalchandra M. A.

Important Evidence.

BENARES, November 10.

The case in which Bimalchandra Mukerjee in M. A., and L. L. B., student Allahabad stands charged under Sections 189 I. P. C., came up for hearing to-day before Mr. Hamilton, Joint Magistrate of Benares. Sardar Satokh Singh, Deputy Superintendent C.I.D., conducted the prosecution while the accused was represented by Babu Hemchandra Chatterji. The first defence witness examined was Babu Phanibhushan Adhikari, the Principal of the Central Hindu College. In the course of his deposition he said:—The accused was for five years in my class and studied philosophy with me. As a student his conduct was invariably satisfactory. I did not find Bimal speaking falsehood while he was at College. On the other hand I always found him truthful and honest and open-hearted. It was brought to my notice that Bimal was under police surveillance. Once when he came to my house to

borrow some books about August or September 1915 he told me that he could not get admission in Allahabad on account of the police shadowing him."

Babu Durgacharan Mukerjee, father of the accused was the second witness. He deposed that according to the advice of Inspector Mukerjee the accused had gone to District Magistrate twice to report his being shadowed. Inspector Mukerjee saw witness on the 16th September and asked him to send Bimal to his (Inspector's) house. When the accused returned from the Inspector's house on the 18th September he was ready to go to the District Magistrate to report to him the Inspector's conduct. The witness stopped him for he thought that he must consult some lawyer before taking the step. Witness advised the accused to go to the District Magistrate the next morning. Previous to the incident of 18th September the Inspector had once told the witness that he wanted help from Bimal. Mr. G. G. Lambert, District Magistrate of Benares was examined. He said that he had seen the accused several times at his bungalow. Bimal had complained to him about his being shadowed by constables and that police surveillance was quite unnecessary in his case. Bimal might have complained that he could not procure a seat in Allahabad owing to the police shadowing him. Witness probably told the accused that if he could not secure a seat in the hostel he might rent a house and prosecute studies at Allahabad. Witness did not remember if the accused told him on 19th September, when he was taken to his bungalow after his arrest that he did not know why he had been arrested. Accused told the witness that he was sent to the Inspector's house by his father. Most probably he also said that the Inspector had asked him about certain Kalipuja. The proceedings under Section 110 C. P. C., were dropped by his Court because a separate charge was brought on the 27th September.

Ali Husein constable in the course of his deposition said that he knew the accused because he had shadowed him by the order of the Kotwal 8 or 9 months ago.

Pandit Sitaram, late Court Inspector, in his deposition said that he was present in the District Magistrate bungalow on the 19th September when the accused was taken there after his arrest. Witness did not remember if he had any talk with Inspector Mukerjee as regards the case under Section 110 C. P. C., against the accused.

Lala Gouri Shankar deposed that while he was returning from a pleader's house on the 18th September he passed a lane near Inspector Mukerjee's house. At crossing he saw Bimal coming out from behind the lane in front of the Inspector's house and heard him saying that he would certainly make a report against the Inspector to the District Magistrate. The witness also heard Inspector who was standing on the steps in front of his house saying "I will see", "I will see". Before Gouri Shankar's cross-examination was taken up the Joint Magistrate adjourned the case to the 15th November next.

PUNJAB.

The Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, November 11.

In the Conspiracy Case Surain Singh Ex-Sowar who was one of the deserters and is now prisoner has been sentenced by court-martial to two years' rigorous imprisonment for desertion. He corroborated the approver's account of the connection of the Sowars with Ghadr party, the development of revolutionary movement in their regiment, the aims of the conspirators and the means to be adopted for the achievement of their object, the intended attacks on Lahore and the fort, Tarn Taran tahsil, and Sirhali Police Station, various gatherings and consultations of the party in Mian Mir and its neighbourhood.

Witness was then cross-examined at some length and re-examined.

The Next witness was Balwant Singh Ex-Sowar and returned emigrant who came to India from Shanghai with the party of Nidhan Singh already convicted in the previous conspiracy case. This witness's name and that of his cousin Kirpal Singh, it will be remembered, were frequently mentioned in that case as well as in the present one. Having to-day identified a number of accused in the Court he proceeded to make an interesting statement which served as a connecting link between evidence tendered in the previous case and the statements of approvers in the doings of the returned emigrants and the projected rising fixed for February last as proposed by Mula Singh, Amar Singh and other approvers on the one hand and the activities of other conspirators culminating in the proposal of rising with the help of the military in November 1914 as testified to by Puran Singh and Ganda Singh.

The Kashmir Marriage Party.

LAHORE, November 11.

The Maharaja of Kashmir with the marriage party including Prince Hari Singh and the bride leaves Chamba on the 12th instant, arriving at Jammu on the 14th. The young couple are to reside for a time in the bungalow of the Chief Minister at Jammu.

BOMBAY.

The Late Sir P. M. Mehta.

The Allahabad Public Meeting.

ALLAHABAD, November 11.

A largely attended public meeting was held here this evening in the Mayo Hall to record the sense of sorrow felt and public loss sustained by the deaths of Sir Pherozeshah Mehta and Sir Henry Cotton.

The following resolutions were passed.

"This public meeting of the citizens of Allahabad expresses its sense of profound sorrow at the death of the great Indian patriot, leader and statesman Sir Pherozeshah Mehta. His unrivalled and brilliant talents commanded universal admiration while his long and meritorious record of public services in the sphere of politics, local self-government and education rendered with never failing courage and wisdom in an absolutely disinterested spirit won for him the respect of his countrymen of all communities and all the provinces of India. The country has sustained an irreparable loss in the death of Sir Pherozeshah Mehta whose memory will always be cherished as a valued national possession. The second resolution which was moved by Mr. C. Y. Chintamani was as follows:—

This public meeting of the citizens of Allahabad expresses its sense of keen regret at the death of Sir Henry Cotton. It recalls with gratitude the splendid courage with which Sir Henry Cotton unwearingly advocated the

cause of Indian nationalism in disregard of difficulties disappointments and personal obloquy in the House of Commons, in the pages of his book "New India" on the platform and in the press and the people of India will always hold in honour the memory of the true-hearted Englishman who consistently strove for the fulfilment of the highest purpose of British rule in this country.

Condolence Telegram.

BOMBAY, November 11.

Lady Mehta received a condolence telegram from Sir William Wedderburn.

Sir N. G. Chandavarkar.

Declines to Stand as Municipal Councillor.

BOMBAY, November 11.

Sir Chandavarkar being requested by the Municipal Councillors to stand as a candidate for the Corporation in place of Sir Pherozeshah Mehta has declined on the ground that he has resolved to devote all his time to political, social and literary work.

It is understood that Sir Narayan is busy publishing a book on "the Growth of Political and National Activities in India".

The Birthday of the Italian King.

Celebrated with Ecst.

BOMBAY, November 11.

To-day being the birthday of His Majesty Victor Emmanuel the third King of Italy, the Italians in Bombay are observing the occasion with due éclat. The Consulate and other commercial houses belonging to the community remain closed and the Italian national flag has been hoisted at the Consulate and other places. The Italian vessels in the harbour also have been tastefully decorated with flags. The Italians in Bombay assembled at a social dinner at the Taj Mahal Hotel to-night. The function was a successful one.

45 Companies to be Struck off the Register.

BOMBAY, November 11.

The Registrar of Companies announces that 45 companies will be struck off the register and dissolved at the expiration of three months from 3rd November unless cause is shown to the contrary. Among these companies are:—the Bank of Western India, Holy Soap Manufacturing Company; Indian Marine Insurance Ltd., Bombay; Swadeshi Carpet Manufacturing Company; Merchants' Flour Mills, Bombay and Bengal Swadeshi Trading Company.

The Mahratta Educational Conference

BOMBAY, November 12.

The Mahratta Educational Conference will hold its 9th session at Ahmednagar during the xmas week.

SOUTH INDIA.

Sanction to Prosecute Mr. Veerasalingam and Others.

Judgment Reserved.

RAJAHMUNDRY, November 12.

The applications filed by Mr. T. Srimulu, Editor Carlyle, under section 105 Criminal Procedure Code for sanction to prosecute Messrs. K. Veerasalingam, N. Subba Rao, D. Seshagiri Rao, M. Atchutramaya T. Seetaramayya, P. Siva Rao came on for hearing before Mr. J. N. Roy I. C. S. Sessions Judge, Godavari. The Judge after hearing arguments on both sides reserved judgment till the 17th instant.

Mr. N. Subba Rao's Tour.

RAJAHMUNDRY, November 12.

Mr. N. Subba Rao Pantulu Joint General Secretary Indian National Congress left on tour through northern India. He visits Calcutta Bankipore, Allahabad and Lahore this month and Nagpur and Amraoti next month.

(LATEST TELEGRAMS.)

LONDON, November 11.

ROME.—A Tunis message states that the Captain of "Ancona" arrived there on the 10th. He confirms that the submarine firing at the steamer struck the boats which were ready for launching killing and wounding many passengers. Some of the shipwrecked passengers approaching the submarine were repulsed with jeers. The submarine announced her presence at a distance of five miles by a shell which grazed the steamer. The latter thereupon stopped dead. The last shells and torpedoes were fired at three hundred metres.

ATHENS.—News from the Serbian front is vague but it is announced that it is untrue that the Germans are occupying the entire of Kralievo-Kragerjevat-patrovats. Important Serbian forces from Mitrovitza have reached the Katchinik defile and occupied the railway station whither the Bulgarians have advanced en route Uskub to Prizrend. Operations are extending on the north-western front which is now becoming the key to the situation as the Serbian troops sent from the north to Krushevo and Monastir will pass there. The Serbian Government has removed from Mitrovitza to Grushevo.

ALLAHABAD, November 12.

The "Exchange's" Geneva correspondent states that it is announced from a Bulgarian source that the Allies have taken the offensive on the whole front from the Vardar to Strumnitza. The Bulgarians have been reinforced. A sanguinary battle is raging around Strumnitza. The foregoing appears to refer to Strumnitza a town in Bulgaria. The previous messages announcing that the French had Strumnitza evidently referred to Strumnitza the station on the Serbian main railway.

The "Central News" Bologna correspondent announced on the 7th November that the occupation of the mountain village of Padora, really a suburb of Gorz, by the Italians virtual masters of the town. *Orso lu nno*. The occupation is to be expected in a few days and the Isonzo is fully occupied, fortified place northwards of G of the entire Isonzo line on the anticipated. (Pioneer)

ప్రత్యే, మదరాసు.

జాబులు

I
ఒక బ్రాంచిపోస్టు ఆఫీసు

ఆయాస్య,

నివాసభవనం తాలూకా మా వెంకటగిరి గ్రామములోను
మూడు ౧౨ సంవత్సరముల క్రిందటనే ఒక బ్రాంచిపోస్టు ఆఫీ
సును శ్రీ గవర్నరు మెంటువారు ప్రారంభించి చేయించినారు.
అదిగాను తన నేటివరకు సదుపాయములతో పాగానగుతూ
మెచ్చుచున్నది. సందేహములేదు. ఇప్పుడు నెలకు కొంచెం
మెచ్చుచున్నది. అందుకే మాకుగాని కొంచెం తక్కువగా
నాణ్యతగల బిల్లులు కావలసివచ్చినవి. ఇది ప్రైవేటు
బిల్లు సెటిల్ మెంటును, రంగూను, బక్కాలో కొన్ని స్థలముల
పైడి నెలకలు వరై రాష్ట్రములనుండి వచ్చునైయున్నవి.
ఇట్లుండియు ఈపోస్టుకు నేటివరకు పోస్టుమేనేజరు యేర్పాటు
చేసి యుండలేదు. మెయింట్టెన్సు మాత్రము ఉన్నాడు.
పోస్టుమేనేజరు కారణమున సకాలమునకు ఉత్తరములు గాని
జెయిల్స్ త్రొక్కితగాని చేక ప్రజలకు యిబ్బందిగా యుండడ
మేకాకుండా యెంత స్వల్ప మొత్తముగల ముద్రాదండము అయి
నప్పటికీ యెంత ఘరానాగల ముద్రాదండము గాని స్త్రీలుగాని,
పోస్టుకు నెట్టి విధిలేక పోవుచున్నది. పోస్టుకు వెళ్లినప్పటికి
చక్రాచక్రములో నిర్ణయమైన పాత్రులకొరకు కొంత త్రొక్కి
యిచ్చుచున్నది. పోస్టుమేనేజరు యేర్పాటు అయ్యేయెడల అతనికి
అంతకును యిచ్చుచున్న పేమెంటుచేసే హక్కు ఉండుటవల్ల
అప్పు అతడు గ్రామములవెంట తిరిగి బట్టాడాయెను కల
నప్పు కొంతకొరకు సదుపాయముగా ఉండుటయేగాక సకాల
ముద్రా ఉత్తరములు 10 గంటలు చేరగలవని ప్రజలకు ప్రార్థ
నలుగా నున్నది. కాని మాజిల్లో పోస్టులో మాటం పెండ్లెం
నవున్నది. మా డివిజను పోస్టులో ఇ. సెక్టరు వారున్న మా
బ్రాంచి పోస్టుగ్రామముల ప్రజలకును పరిపూర్ణ మయిన
కమ్యూనికేషనులు పెండుచేమా బ్రాంచి పోస్టుకు పోస్టుమేనేజరు
కొన్ని వేల మొదలగుండుటకు ప్రార్థించెదము.

ఒక గ్రామవాసి.

II

గ్రంథ భాండాగారము, నర్సాపురము.

ఆయాస్య,

ప్రతి గ్రామమునకు ప్రతి పట్టణమునకు ధర్మపుస్తక
భాండాగారములు ప్రసిద్ధి కెక్కిన మహాపురుషులచేర నెల
కొల్పబడుచు, మఃపురములు గ్రంథభాండాగారములకు ముద్రామై
యొడ మఃపురముల కెంతయు ప్రతిష్ఠలుగలవనకుల కెమి
య: సంహేయములేని సోదరలారా! యీమధ్య నేనొకపల్లె
బారికి బోగా నాయూరనున్నదంచు దొకడు తాను వ్యక్త
నాయమచేసెనుచున్న పాలకుగట్టమీద నున్న యొక్క
పత్రికను చదువుచుండెను. అంతట నేను వారిని పత్రికను
తెప్పించుచుంటివా యని యడిగి “బాబుగారూ మాకరణము
గాక పేర్లను తెప్పించి చదువుకొని నాకిచ్చుచుండు రంతట
నేను చదువుచుండెను” అని ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

అహ! పంచమకు సహితము తనకృషి జరపుకొనుచు
పత్రికావిశేషము లగుచున్నాడని మనము సంతసించి
యింటికిగిరితిని. కాననో బ్రాహ్మణక్షత్రియవైశ్యకూడరి సోద
రులారా! మన పురమున భాండాగారము నొకటి స్థాపించు
టకు మొదటి మొదటి పుణ్యము చేయవలయును. తనవో
కెక్కిన పుస్తక భాండాగారములు గలిగిన గ్రామములను
జూచి మన మెంతో నిస్సృతిపడవలసివచ్చును. ఇట్లు గ్రంథ
భాండాగారమును స్థాపించియెడల గ్రంథములును పత్రి
కలును తెప్పించుకొనవలసివారిందగోరవచ్చి చదువుకొనుట.

నెట్లయినప్పుడు నేమి, నెట్లరక్షణపండినామి? ఇంక
నెందఱుండినామి చాచుక కల్గిన యీవరకే స్థాపించియుం
డితి. అది యిరులకేమియు లాభములేదు. కానవిద్యార్థులారా
మిత్రులందఱు లింటిదగ్గరనుండి పంపించుచున్న సాములో
ఇట్లెవరూ, కిసరట్టు, కాఫీ మొదలకు వారికి ఖర్చుచేయు
వట్టుగానే మీరందఱు నేకమై యొకపుస్తకభాండాగారమును
స్థాపించి నెలకొక పాఠశాలచందాగా నియమింప నేర్పాటు
చేసికొని యీఖర్చుకూడా మీకాఫీచిట్టాలో చేర్చుకొనుడు.
గాని కష్టమై యుండకును. దేశక్షేమమే పరిధానముగా
చూచుకొనుడు ఇదియైననువిద్యార్థులకు సాధ్యముగానిదిలేదు.
ఎవరూ ప్రయత్నించిన మఃపురమునకు పుస్తకభాండాగార
ము లేని కొరతకు మీరందఱును.

వంగురి సత్యనారాయణ.

III
నియమ నిడలేని రైలుస్టేషను.

ఆయాస్య,

నవాబుసాలెం రైలుస్టేషను మద్రాసురైల్వేలో నిడద
వోలు తాడేపల్లిగూడెం స్టేషనులకు మధ్యగానున్నది ప్రభుత్వము
లో యీస్టేషను గేటులో నుండి. ఇప్పటికిని అందులోనే
నున్నది. పానెంజన్లు నిలుచుటకు 8 x 8 ముల వెడల్పు 4 x 8
ముల పొడవుగల తిన్నకసారా ఆగేటుక కుదిరింది. అందు
లోనే కాటామాడా నున్నది మిగిలిన ఆ తిన్నకసారాలో
కుదిరింది పానెంజన్లు నిలుచుటకు చోటు చాలదు. పానెంజన్లు
రైలుగట్టుమీదను, యెడగోనూ చెట్లక్రిందను నిలువబడు
చున్నాడు. రోజుకు ఈస్టేషనులకు 40 లకు మేగా కచ్చు
చున్నది. ప్లాటుఫారం యెత్తు గాతేను. ఒకటి రెండవరకగతి
సాకంజన్లు దిగియెడల నిజమ నిడలేదు. స్టేషనుకట్టుటకు కం
పీనీవారిప్రజలు చాలా అర్జీ లిచ్చిరిగాని యిప్పటికినికట్టలేదు.
స్టేషనుమేధురు ఇట్లు రైలుమీదనే కట్టిరి. ఆ చాంటి గుమ్మము
కును యిసుపకమ్మకిని నుమారు 6 x 8 ములమూరం వుంటుంది.
తలుపుతీసికొని పిల్లలు ఇకలకు రచ్చివెయ్యెడల రైలుక్రింద
పడిపోతారని భయముతో కాపురము చేయునవలెను. ఆ
యింటినిఅంటి రైలురోడ్డుకు తూము (వంటె) యున్నది. లో
గడ ఒక స్టేషనుమేధురుగాపిల్ల ఆ తూములోపడి చనిపోయి
నది. ఇప్పుడుపున్న మేధురుగారిపిల్లకూడా తూములో పడి
నదిగాని చేపలుపట్టువా దొకడుమాది కిటినుండి తీసి బ్రతి
కించిరాడు. మరొకటి వీరి ఆవుకూడా యిజనక్రింద బడినది.
చాలా దెబ్బతిగిలినది. ఇతరవోట్ల స్టేషనుమేధురు యిట్లకును
స్టేషనుకును అధకుం ఒకవర్గాందూరమైనను కలదు. ప్రస్తుతం
శీతాకాలము అగుటవల్ల రాత్రి రెండుగంటల పానెంజన్లుకు
రైలుకువచ్చే ముమ్మలకు నియమ నిడలేనందున మందులలో
శీతగాలిలో రైలుకట్టమీద కూర్చొని పడే శీతవాద వాయు
నలనికాదు. రైల్వేవారును ఈవిషయమై స్టేషను కట్టుటకు
తమ ప్రయత్నములు చేయుచున్నాడు. త్వరలో స్టేషను
కట్టింది ప్రజలకష్టములు తొలగిండుమరుగాక.

ఒక పానెంజరు.

IV

ప్రయాణికుల దుస్థితి.

ఆయాస్య,

తాడేపల్లిగూడెంనుండి పిప్పరమీదుగా మార్గేనరకు
వెళ్లిన కంకరురోడ్డుమీద ప్రయాణముచేయు ప్రజలయొక్క
దుస్థితి అనగా కాలిడెకను ప్రయాణముచేయు జనుల
సంకతి ఏలగున ఉండునో గాని నేను మార్గేనలో
మెయిల్ పడవను దిగి దానికి అటుమెళ్లే దూరములో నున్న
వెనుమెట్లకు వెళ్లుటకుగాక ఒక బండ్లుబండిని కట్టించు
కొంటిని అచ్చటనుండి 2, 3, మెట్లు నుభుముగా బండిమీద
కూర్చుండి ఉంటినిగాని ఇక అచ్చటనుండి రోడ్డుమీద బుర
దతో కూడి యెన్న గోతులలో బండి పడిపోవునేమో యని
ఒకభయము. క్రిందకు దిగుదన్న మోకాళ్లరకు గోతులలో
దిగిపోవునేమో యని భయములచేత ఎటులనో గుండెలు చేత
బట్టుకొని కూర్చుంటిని. బండిలోనున్న నాకే ఇంత అరసగా
నున్నప్పుడు బండిలాగెడి యెద్దుకప్పుము, బండి
తోలు కాని ఆవస్థ కు చెప్పుకక్కడ యేలేదుగదా.
మామమేలో గేరం నియమములకు బ్రెజుడేన వాడను
౧౦ గంటల వరకుపట్టికి వెనుమెట్లచేరితిని మరల మరునాడు
ఉదయము రాజుయిడి వెళ్లంపని ఇచ్చటనుండి తాడేపల్లి
గూడెంనున్న రైలు ఎక్కుటకుగాను ఈరోడ్డు బాగుగానుం
డునుగదా యని బండికట్టించుకొంటిని అచ్చటనుండి నాజుగు
మెళ్లమారుములోనున్న ఆత్రిలివేరునకును ఈమధ్యనున్న గోతు
లతో నిండినరోడ్డుమీద నడచి అపని ఇకలాగలేనిపాతువుచే
నదరు ఎద్దునుబండిని అచ్చటవిడిచి మరల ఇంకొకబండిని కట్టిం
చుకొంటిని స్వర్ణమునకు వెళ్లి కా విడియామును తప్పకన్నట్లు
చిలకలమసాను వెళ్లువరకు ఎద్దుతో పాటుబడివాడు నేనును
దిగి బండిని గొంటులనీరచ్చినది బండినివదిలి నడచిపోవుచున్న
వాతోనున్న ట్రంకు వెల్లెరమ్మసాధనములేదు ఇట్టిదుస్థితితో
తాడేపల్లిగూడెం రైలుస్టేషన్ చేరునకి బ్రెజుడేన పని గుమ్మ
మునకునే విడలుగా రైలుకూడ వాటిపోయినది. ఇటువంటి
ప్రయాణికుల దుస్థితిలను నివారించ లోకల్ ఫండ్ వారు
ప్రార్థితులు

ఒక ప్రయాణికుడు.

వేమ-మృత్యువు

[జాలసరస్వతి చామర్తి రాజశేఖర రావుగారు]

తే ఆక విగతాశ మయ్యును, నతివిహద
బహుళ మయ్యును బ్రణయానర ర్తనంబు
మృత్యుమధురంబుగా చూడం బొదవకతేము;
జీవితములోని గాఢమనోహరము
వేదనలదీప్య మృత్యుదేవియుఁ గరంబు
ప్రియకరంబు; నత్యంతప్రియతరంబు
మృత్యునో లేక ప్రణయమో యెఱుంగరాదు.
ప్రబలనిర్యాజరాగసంబద్ధ మైన
ప్రణయమాధుర్యఫల మొందు పడయకున్న
మరణమాన్దంబై శరణంబు తిరుగు లేక;
విశలవృద్ధయానరాగంబు విఫల మయ్యె
మృత్యుదేవియే న న్నుద్ధరింపఁగలదు
ప్రణయమా! నీవు నన్నింక జెనకరాదు.
బహుళమధురంబు ప్రణయానర ర్తనంబు
పరమకాశ్యతను సీరక్వంబునోలే
మృదయః యనంబులకు గోచరిం చుచుండు;
సమధికంబైన సంతాపనయక యాది
ప్రకృతిజన్యంబు లగు వికారములవలన
వేదనల మాన్య మృత్యుదేవియుఁ గరంబు
ప్రియకరం బు; నత్యంతప్రియతరంబు
మృత్యునో లేక ప్రణయమో యెఱుంగరాదు
పదమలంబైన ప్రణయంబు ఫలమైన
మతియొకండుండఁ బోవగు మధురతామ;
విశలవృద్ధయానరాగంబు విఫల మైన
మరణయానకన్న మతి లేదు మధురతామ.

ద్రాపదీ స్వయంవరము

అర్జునుడు మత్స్యయంత్రము తెగ వేయు చిత్రపటం

చిత్రశేఖరమందు అనమానపాండిత్యము సంపాదించి
ప్రభాస్మితంగాచిన ఎ.యస్. రామ్ గారిచే వ్రాయబడినది. ఇందు
నవరసములును అద్దము కట్టికట్లు చూపబడినది. వేయేల నిది
ప్రతియింట తప్పక నుండదగినదని చెప్పుటలో సతికయోక్తి
యెంతమాత్రము లేదు.

ప్రాసెస్సుపటము ౧-౬-౦ పాటోగ్రాఫు ౧-౦-౦
వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము
కె.యల్.యస్. సోమయాజులు అంశునయ్య,
బుక్ సెల్లర్స్, రాజమండ్రి.

ఆకాశ విమానములు.

యొండ పీనిని గుఱించి యిరవతి కెరదును తెలుగులో వ్రాసి
లేదు. ఈ గ్రంథమందు విమానముల నిర్మాణము,
అవి ఆకాశమున సంపరిచయవిధము, వీరిలోని భేదములు చక్కగా
వివరింపబడినది. విమానములపటములు చాలకలవు. ధృ. 0-8-0

గౌతమ బుద్ధుడు

ఇందు నులభ్యతైలో బుద్ధునిచారిత్ర మంతయు వచన
రూపమున మిగుల రసవంతముగా వ్రాయబడినది. బుద్ధుని
పటములు గలవు. 0-4-0

పాలకు రై రామమూర్తిగారు.

టీచరు-మిషను కాలేజి, గుంటూరు.

THE [PHONE 431]

HOTEL CLARENCE.

GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.

Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

WEDDING CAKES, Xmas and, New Year Cakes prepared.

Branches:—

COMMERCIAL HOTEL, Armenian Street.

Y. M. C. A. RESTURANT, Esplanade

BAR ASSOCIATION RESTURANT,

High Court Building

ఉచితముగ

భూతభవిష్యద్వర్తమానములను తెలిసికొనుట కుపాయము. ప్రపంచమునందు ప్రతిమానవుడును, తెలిసికొన దగినవి మూడుమాత్రమే. అవి యేవియన భూతభవిష్యద్వర్త మానముల నలములే గదా. వియొక్క ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, విద్య, కళాక్రమ మొదలగు వానిని గురించి మీ కుచితముగ వ్రాసి పంపబడును. అందులకు మీరు తగ్గరపడి చేయవలసిన దేమనెన:- మీ జన్మజాతక మున్న యెడల దానితో పుట్టిన తేదీయును, నెలయును, సంవత్సర మును, జననకాల గడియమును పంపుదు. అని లేనియెడల నెలయును, సంవత్సరమును చాలును. అయినను లేనియెడల ఒక్కసంవత్సరమే చాలును. అయినను లేనియెడల కొంచె మించుమించుగ తమతమస్థలను తెలుపు తమతమ స్వహస్త లిఖితముగ గాని లేక వ్రాసితో మాత్రముగాని ఒక యుత్త రము వ్రాసి పంపవలయును. అప్పుడు నానుమును బట్టియు, వారివారి వ్రాసినబట్టియు గూడ జాతకములు తయారుచేసి ఫలములు వ్రాసి పంపుదుము.

ఇందుకు మాత్రే జేయబడి ప్రశ్నోత్తరములనుగనున్న జాతకఫల మణిమంజరి యను 220 ప్రశ్నోత్తరములును, ఉదా హరణములు గల జ్యోతిష గ్రంథముయొక్క ప్రథమ గుచ్ఛ మును, దానితో జాతకమును భృగుసంహిత మొదలగు గ్రంథ ములను బట్టియు, మాయనభవ జ్ఞానమునుబట్టియు, ఫలములను వ్రాసి పోటీజి సహాయ. 1-12-0 లకు పి.పి. గా పంపుదుము. ఈ గ్రంథమును కొనుగోని మాత్రమే ఈరిబుధనలు వర్తి చును. 220 ప్రశ్నోత్తరములు గల యీ గ్రంథముయొక్క మొదల తాము చదివిన పిమ్మట తమకే తెలియగలను. మఱియును తమ జాతకఫలములను తాము చూచుకొనిన పిమ్మట విశేషపు సామ్య వ్యయపడి మఱియుకరి చేత వ్రాయించుకొనినను నితరులుబుచ్చగా నుండలేదని మీరు నమ్మి మమ్ము స్తుతించకమానురు. వేసటిల మాకు యోగ్యతా పత్రికల సంపియున్నారు.

వి. యమ్. శర్మ అండు బ్రదర్స్,
అమలాపురం, గోదావరి జిల్లా.

కూష్మాండ లేహ్యము.

ఇది సారవంతములగు మూలికాదులతో సాస్త్రోక్తము గా తయారు చేయబడినది. ఈ లేహ్యము ఉపయోగించుట వలన ఫలవృద్ధియును అగ్రీర్ణములను తీయవలయు పాండురోగ ములు శేష్మములు కుష్మమేహములు కుసుములు గుఖవాగ్ధు లు మొదలగు సర్వరోగములు నివారణగావించును. మరియు ఇది 40 రోజులు నేనించిన బలము వీర్యవృద్ధి ధాతుపుష్టి యా వనము గలుగజేయును. రోగము లేకనే నేనించ వచ్చును: 40 దినములకు 2 డబ్బాలు చాలును డబ్బా 1-కి రు 2-5-0

(2) ఇదిగాక అనేక కంటి అపువధములు లేహ్యము భృస్మాదులు వగైరా వారము రోగ తీయవలయు తెలిపిన వారికి తగిన అపువధం పంపుదుము కొరిన వారికి కేట్లూకు పంపుదుము.

మేనేజరు సరస్వతివైద్యశాల

మామూడూరు, కృష్ణాజిల్లా.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారు వైకిల్లు, కార్లు, ప్రయాణికులకు స్వీప్ కార్లు, కావలసినవారు ఈ క్రింది ఆద్రమకు వ్రాయును.

ఈ కంపెనీవారు ఆంగ్లము, విశేషకాలము నుండి మోటారు వైకిల్లముల ప్రసిద్ధిచెంది మహారాజులు, రాజులు, జమీందారులచే అభిమానింపబడినవారు. మీకు క్రొత్త కార్లుగాని, పాత కార్లుగాని మంచివిగాను తీసివెళ్ళగలరు. తిరుగ మీ కార్లును కావలసినయెడల అమ్మియున్నగలరు. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చుటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు కావలసిన టైర్లు, బ్యూబులు యితరసామానులు యావత్తును మీకు చాకగా అమ్మగలరు. మోటారుబండ్లు అద్దెకివ్వ గలరు.

గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారుఇన్స్టిట్యూటు

24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు

మాంటూరోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానము ను, బోధనాభ్యసముల గలవియును. పరీక్షక గనుగ:- పాఠశూరినిద్వారములకు ఉచితముగవసతియు, భోజనాదికములు ను ఏర్పాటుచేయబడును. పరీక్షల పరీక్షమున క్లాసుసారం భవనము తయారైన వైశాకకి శిష్యావర్ణాచేయబడును. స్వల్ప సంఖ్యయేదీసికొనబడును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికొనుదు.

కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము.

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0, 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి.పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,

పోస్టాఫీసు నెం 212, మదరాసు.

చూడండి! చూడండి! చూడండి!

మదరాసునుండి మీకు ఏసామానులు ఎన్ని ఎంత విలువగలవి కావలసియున్నను మాకు వ్రాసినయెడల స్వయ ముగా ఖరీదుచేసి సరసమైనధరలకు మంచిసామానులను పంపె దము. ఒక్కసారి పరీక్షించి చూచిన మీకే తెలియగలదు.

విలాసము—గోకేలు ఏజెన్సీ

కమిషను హౌసు

42 వాలాజారోడ్డు, మదరాసు.

జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను నేవించుట వలన అన్నము వచనముగను. జీర్ణకోశము బాగు పడి రససావము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధ ము మానును. దీనిమాత్రల డబ్బా 1-కి వెల 1-4-0

అమితాంజనము డిపో, 7, తింబుకెట్టిసిద్ది మదరాసు.

స్టెరైసు వైన్ ఆఫ్ కాష్టివరుఎక్స్ప్రెస్సు

ఈనామతో గూడినది. పాలి పోయినట్టియు, బలహీను లగునట్టి యు జనులకు యధా బలమొసంగ గలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహ మును గలిగించును. మందు యెండ లలో సయితము తృప్తికరముగ బని చేయగలదు.

పిస్త్యుర, పొండు, కుమ్మరీ ధీనులకు వాగొనర్చగల చక్కని యావధము.

అన్ని నుండల పావులలో విక్రియించబడును.

గంధకర నాయనం.

ఇది కష్టపులు, సకలవర్గరోగములు, సుమస్త పాత సనాయిలు, తెగలు, వాయువలు, రణములు, మచ్చలు, పుండ్లు, జల మలబద్ధము, రసదోషము మొదలగునాటికి బ్రహ్మాస్త్రము. 2, 8 డబ్బాలు చాలును. 20 కులముల డబ్బా రు. 2-0-0.

లక్ష్మీకర తాంబూలమాత్రమును వాసక గలిగి కుచికరము గా నుండును. అజీర్ణము, కడుపుబ్బరము, నాయుర, ఆరోచక మును వారించి ఉల్లాసము నిచ్చును. 200 మా|| సీసా 0-2-0. వి.పి. చార్జి వేరు. (0-2-6) బిల్లంపివ 1 సీసా పంపబడును. ఆయుర్వేద సహజ్, పొండును. (గుంటూరు జిల్లా)

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, బాలింతకు రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రియమగుటచేతను, నవనర, సమయములందు దొరకుట దుస్తరము. మా డిపోయందలి కస్తూరి యందితర ప్తదాగము లేవియును శేర్చబకపు. ఇంత వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలితి కస్తూ రిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రు 30-0-0

రోమహరి

డబ్బా 1-కి అ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కను. ముంటయుండదు. రోమములు వాలిపోవును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు

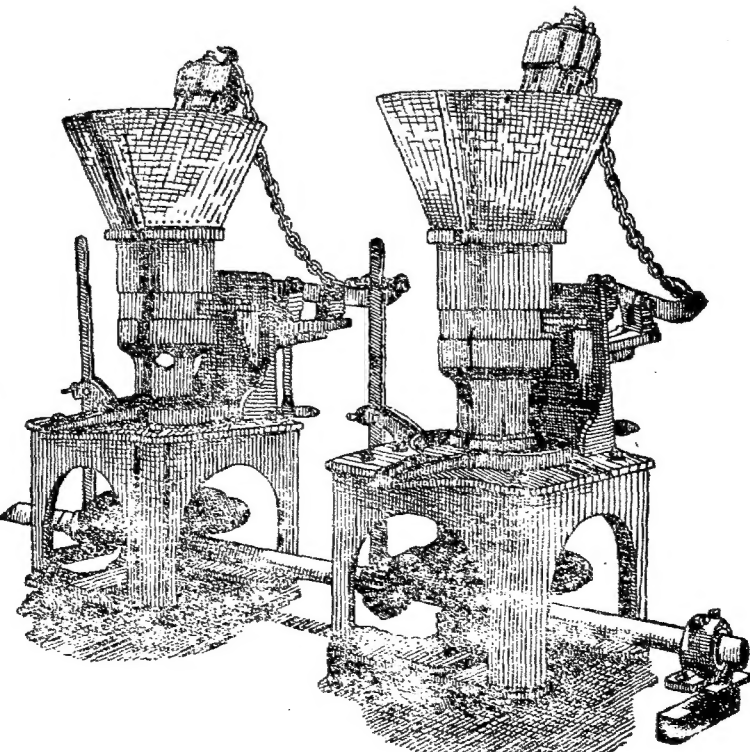
ఓక్సుకంవెనివారి

తిరుగుడు

అన్ని రకముల విత్తనములకు అనువగురీతిని తయారు చేయబడియున్నది.

మిక్కిలి ఉపయోగకరముగా పనిజేయును.

బీహైవ్ ఫాండరి లేక

నూనెదీయు

యంత్రములు.

శక్తులను, ధరలను, గురించి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

దీనిని నడుపుటకు

2½ బి. హెచ్. పి. (B. H. P.) చాలును.

9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

36 విధముల బహుమతులతో 15 తులములుగల డబ్బీ 1 కి రూ 1-0-0 తపాల ఖర్చులు 0-3-0
 రిజిస్టరు చేయబడిన "శకుంతలా" వెండికలలు పెరుగు సుగంధతైలము.

ఇందలి రమణీయమగు వాసన చెప్పనలవి గాదు. తలకు చుట్టి చుట్టకొనిన ఇరుగు పొరుగు యింద్రుల కూడా వాసన యుమా యించును. వెంట్రుకలను పెరుగ నిచ్చును మెదడునకు చలువ జేయును. కండ్లకు చల్ల దనము నిచ్చును. కొండరు ప్రోత్సాహ పర చినందున ఈచూరును స్పెషల్ గా మనో హరమగు వాసన ద్రవ్యముల చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది డబ్బీలు విక్రయించి యోగ్యతా ప్రతిఫలము పొందియున్నాము.

86 బహుమతుల వివరము:— శ్రీమతి మలలో ధరించు కొప్పుపుష్ప 1, దంతపుడు క్లెయి, ముఖముచూచు అద్దము 1, జర్మను సిల్వరు కాటుకబరికె 1, వాసన పోపుబిల్ల 1, మంచి సమయము

తాబూలమాత్రము 22, కొండచిలుకలు 6, కార్ నేషన్ బ్రూచి 1, పునగుడ్డు 1, అత్తరబిల్ల 1, వెరసి 86 బహుమతులు త్వరితము!

విరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

(మొదటి భాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 ఆణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0.

ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికీ తెలియజేయు నులభ్యతైలిని శేటతెలుగున వ్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటన వలననే భేదములేక ప్రకటింపబడినది, అంధ్రపత్రిక ప్రతినిధిగారు మా గ్రంథమును పుస్తకమిడికాను. ఇతరులు ప్రపంచవ్యాప్తముగా ముద్రాణమునకు యోగ్యు యుద్ధముని విక్రయించు అంధ్రగ్రంథముకాదు. "నిజముగా విరోపాఖండము" జర్మని మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధకారణములను అందరు చక్కగా తెలియజేయు జర్మని యుద్ధపత్రి మొదటిపుటివరకు జరిగినవిషయములను యుద్ధవి. విరోపాయుద్ధము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుంగగోరువారు ఈ మొదటి భాగమును చదివినచేత యీ ప్రకరణముల క్షణక్షణమిదివరకెను.

జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా హంగేరీల నిర్మాణము గతకాలమున విరోపాఖా గలిగిన మార్పులు, జర్మని యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీ యొకమత్యమందిన వింత ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో మాటుపాటులు జర్మని యేకాధిపత్యము ఉచ్చదశకుండుట అధికారివిజృంభణము, ర్వాణుమదము, గ్రేటు బ్రిటన్ జర్మనియుచేసిన పోటాపోటీలు బాల్కన్ టర్కీయుద్ధముల ఫలితములు విరోపా సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు ఆస్ట్రీయా యువరాజు చంపబడిన వెనుక సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు సార్వభౌములారంభించిన మహాయుద్ధవివరములు గలవు.

విరోపా చరిత్రము నింతవిపులముగా నిజకారణ సహితముగా వ్రాయునది నివరకు వ్రాయలేదని నొక్కిచెప్పగలము. పుస్తకమున దీని చదివినవారి కీ విషయముల సర్వావధానము తెలియును. ఇందులో 80 పేజీలతో చిత్రపటములును, 6 పూర్వోక్తపటములును, 120 పుటల విషయము నున్నది. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమునబంపబడును. టెండు టెండు శేత్రముల గములు వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్డు పేషన్ ముద్రించిన చక్కని చిత్రములుగలవు.

ఇవ్వబడును. చిరునామా -- సుపీరియర్ బుక్ కంపెని, పోస్టు బాక్సు నెం 167, మద్రాసు. ఇ.

సింధుల (REGD)

హేర్ ఆయిల్

సింధు హేర్ ఆయిల్ వెంట్రుకలను స్పృశి చేయును. నెరసిన వెంట్రుకలకు, ఎఱ్ఱి వెంట్రుకలకు నలుపుచేయును రాలు వెంట్రుకలకు ఆపును. మేదస్సును చల్లగానుండును. ఇది బహురమ్యమయిన మహాసలతో కూడియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారులకు పూచిన పువ్వులతోటయం దున్నట్లుండును.

౧౯౧౩ సం. మైసూరునందుంచబడిన ఎన్నివిషయనందు దాని ఫలితమునకు ఒక సుకర్ణపతకము నిచ్చిరి. మతియు భారతాద్యులందుంచబడిన ప్రదర్శనమునకు బొంబాయి గవర్నరు సాహెబు హిజు ఎక్సలెన్సు లార్డు వెల్లింగ్టన్. జి. సి. వి. ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాపత్రము నిచ్చిరి. ధరలు, బుడ్డి ౧కి రూ ౧౦-౦. 3కి ౨౦-౦. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. పోస్ట్ పేజిలు:— కాకు అందు కో, సి. పి. టాంకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

కృష్ణా మోటారు సర్వీస్ కంపెని

కృష్ణా జిల్లాలోని యేలూరు తాలూకా యందుగల చింతల పూడికిని యేలూరునకు 3౦ మైళ్ల పొడవైన జోకలపండు రోడ్డుగలదు. ఆ రోడ్డుమీద యేలూరునకు చింతలపూడికిని రాకపోకలకు ఎడబండ్లమీదను నుమారు 20౦౦౦౦౦ పట్టును. ఆ ప్రయాణమిప్పుడు రెండుమూడుగంటలలో నుకరముగ జేయవచ్చును. ప్రయాణసౌకర్యములు గలగజేయుటకై కృష్ణా మోటారు కంపెని స్థాపించబడినది. ఆ కంపెనివారు ప్రస్తుతము రెండు పెద్ద మోటారు బండ్లను చింతలపూడి రోడ్డుమీద వాడుకయందుంచుట కేర్పాట్లను చేయుచున్నారు.

ఒక మోటారు బండియందు తదనకు 28 మంది ప్రయాణము చేయగలరు. ఈ మాసమునందు మోటారుబండ్లు నడుచుట ప్రారంభమగును. బండ్లు ఏ తేదీనండి నడుచునదియును టికెట్లధర వివరమును కంపెనివారి నిబంధనలను బండ్లు నడుచుట ప్రారంభించుటకు వారముదినములకు ముందు ఏలూరు నందును చింతలపూడియందును రోడ్డునకు ప్రక్కలనుండు స్టేషనులలోను ప్రకటనములమున వెల్లడిచేయబడును.

ప్రొవైటరు,
 కృష్ణా మోటారు సర్వీస్ కంపెని.

అపారుషేయము

(శ్రీ మహా దేవీ భాగవతము)

ఇందు రామక యాదవ పాండవాది సత్కథలు మిగుల మనోహరముగ ప్రతిపాదించబడియున్నవి. నివృత్తిపరులకు సకల ముముక్షుజనులకు సుపయోక్తములగు పారమార్థిక విషయములను ప్రవృత్తిపరులకు లగువారికి నావశ్యకములగు పెక్కు ధర్మములను ససందర్భముగ వర్ణింపబడినవి. మరియు పరదేశ తాత్వికము సాకల్యముగ సుపదేశింపబడినది. ఇట్టి సర్వోత్తమ గ్రంథములను చెప్పే పురిగాని శ్రీ గవర్న మెంటువారి ఓరియం యంటర్ మేన్యూస్క్రిప్ట్ ట్రైబ్యరీలోని పత్రి సమసంచి సమర్థకపము నిచ్చి వ్రాయించి మహా పండితులచే సంశోధించి సకల లోకోపకారముగ వాంఛనీయో మేలికాగితములపైని మహారాజశ్రీ రాజా శ్రీమదంకితము వెంకట జగ్గ రావు బహుదూరవారు శ్రీమేరుమహామృదపురం జమీన్ దారువారిచే స్వక్రీయ సత్కృత్యోధనముచేయించున ముద్రింపబడినది. ఈ మహాగ్రంథ ముద్రికాదికమునకు దనుచే వడ్డలిన సామ్యులో సగ బాలు మాత్రము కర్మయూపమున రాజుట్ట దలచి వెల సులభము చేయించిరి.

శారబట్టతో టైయింపు చేయించిన పుస్తకము 1కి రూ 1-0-0 మార్బిలు కాగితముతో టైయింపు " " రూ 0-14-0 అబ్జుర టేబురిమిషన్ ప్రసవికాఖపట్టణం వాల్తేరుయల్వేసాస్ట్ర,

ప్రపంచచరిత్ర

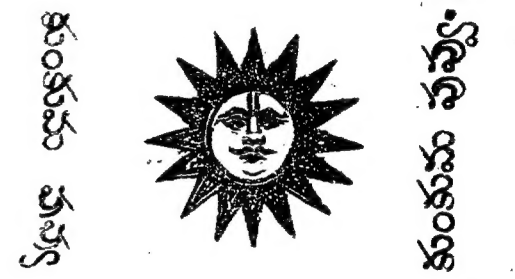
మూడవ సంచిక వెలువడినది.

(గంభకర్త:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

శైలిసులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహు ప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0 అంచెనూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము. కలయికవారు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, 145, కాలవీధి, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
 ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క వివోద విశేషములను అనేక కావ్యములలోనుండి గ్రహించి లోక దేవుడును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమనష్యుడును అవశ్యముగా జనుకవలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.
 వైద్యశాస్త్రి ముశీశంకర్ గోవింద్,
 ఆరంభగ్రహ జ్యోతిషశాస్త్రము, 157 బ్రాడ్వే,
 98 హార్లీస్ట్రోడు, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమాస్కను గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
 ఎస్ నారాయణ అంతు కంపెని.
 21, హమ్మంబీధి, బొంబాయి.

సర్వకోగ కుతారము.
 ఈ క్రింద కనబడవలసిన మందులు కాలజేద భేదములు లేక ఆచారవ్యధులకు శ్రీపురుష లిరువురు సేవించిన ఎవ్వరును నిరోధముగ నుండగలరు.
 మదనమంజరి మాత్రము.
 40 గల డబ్బీకము రూ 1-0-0
 రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ
 20 చీవాబజార్ రోడు మద్రాసు.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,
 గురుసామి శెట్టి కంపెని,
 వరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.
 తంతి చిలాసము:— "ఉమ్మడియార్"

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతర మైనట్టిన్ని బర్మానైజులకు తగుమైనట్లు ఇమిలేషన్ కెంపులున్ను వైకాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడకాసులు అణాకాసులున్ను బంగారపు నగలున్ను పైరాళ్లుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్లును కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డర్లు పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

